

Nr 2
listopad 2019

WYTWÓRNI UNIJNYCH POMYSŁÓW

Folder informacyjny
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi

WYTWÓRNIA UNIJNYCH POMYSŁÓW – FOLDER INFORMACYJNY WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY W ŁODZI

Wydawca:

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi, 90-608 Łódź, ul. Wólczańska 49,
tel. 42 638-91-30/39, fax 42 636-77-97, www.wup.lodz.pl

Realizacja:

APLAN MEDIA Sp. z o. o.

Redakcja:

Agnieszka Jastrzębek, Justyna Maciejewska

Opracowanie graficzne:

APLAN MEDIA Sp. z o. o.

Koordinacja:

Odział Promocji i Informacji (WUP w Łodzi)

Zdjęcia:

APLAN MEDIA Sp. z o. o. (10, 11, 22, 23,24, 25), obrazy licencjonowane przez Stock.adobe.com (okładka, 4, 7, 9, 12, 13, 14, 16, 19, 21, 27, 29)

Łódź, listopad 2019 r.

Publikacja bezpłatna, współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

SPIS TREŚCI

ROZMOWA

Integracja kluczem do lepszego życia

Rozmowa z Katarzyną Goździk z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim

4

OBOWIĄZKI PO ZAKOŃCZENIU PROJEKTU

Projekt zrealizowany – i co dalej?

Przewodnik dla Beneficjenta

8

CIEKAWY WYDARZENIA

Urodzinowy Mixer – tak Łódzkie świętuje 100-lecie

Relacja z Mixera Regionalnego

10

DOBRE PRAKTYKI

Przerwać ciszę

O projekcie „4 kroki - obszar 3”

12

Rewitalizacja to też aktywizacja

O projekcie „Szansa dla Ciebie – aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji Miasta Łodzi”

14

Dzisiaj projekt, jutro praca

O projekcie „Trzydzieści plus”

16

Aktywny może więcej

O projekcie „Aktywna Łódź”

18

Własny biznes? Nigdy nie jest za późno!

O projekcie „Firma 50+ edycja III – wsparcie przedsiębiorczości osób powyżej 50 r.ż. z obszarów słabo zaludnionych województwa łódzkiego”

20

Pomóc tym, którzy chcą pomagać

O projekcie „OWES wsparcie rozwoju ES 2018-2020”

22

Akademia Smyka – szansa (nie tylko) dla dzieci

O projekcie „Aktywna Mama – Szczęśliwe Dziecko”

24

ROZWÓJ ZAWODOWY W RAMACH PROJEKTÓW UNIJNYCH

Sukces zawodowy w Twoich rękach

O kompetencjach i kwalifikacjach zawodowych

26

PODMIOTY INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Praca drogą do samodzielności

O różnych formach pomocy społecznej

28

OBSERWATORIUM RYNKU PRACY

Rynek pracy w Łódzkiem pod lupą

Analiza raportu „Warunki pracy i jakość miejsc pracy w województwie łódzkim”

30

WEŹ UDZIAŁ W PROJEKCIE

Czas na zmiany, czas na projekt!

Lista wybranych projektów w ramach RPO WŁ

32

***Widzimy, że nasze działania mają sens,
dlatego będziemy je kontynuować.
Już złożyliśmy wniosek o kolejne
dofinansowanie dla CUS.
Nie wyobrażamy sobie, żeby
zaprzestać jego działalności.***

**Katarzyna Goździk,
koordynator projektów MOPS
w Tomaszowie Mazowieckim**

INTEGRACJA KLUCZEM DO LEPSZEGO ŻYCIA

Rozmowa z **Katarzyną Goździk** z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim

Życie seniora nie musi być ani smutne, ani samotne. Wiedzą o tym mieszkańcy Tomaszowa Mazowieckiego, gdzie od ponad roku działa Tomaszowskie Centrum Usług Społecznych. Placówka powstała z inicjatywy MOPS-u, który na jego utworzenie i działalność uzyskał ponad 4,1 mln zł dofinansowania w ramach RPO WŁ. Z pomocą środków unijnych uformował się też projekt „Integracja II”. Udział w nim to dla mieszkańców miasta szansa na wyjście z bezrobocia i wygraną w walce o lepsze jutro. O pozytywnych zmianach, jakich za sprawą unijnych projektów doświadczają podopieczni tomaszowskiego MOPS-u, rozmawiamy z Katarzyną Goździk, koordynatorem ww. projektów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim ma już na swoim koncie kilka projektów współfinansowanych ze środków unijnych. Dlaczego zdecydowaliście się na składanie wniosków o dotacje?

Naszą główną misją jest integracja mieszkańców miasta, poprawa warunków ich życia i zapewnienie pomocy wszystkim tym, którzy jej potrzebują. Kiedy dowiedzieliśmy się, że możemy uzyskać dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego, stało się dla nas jasne, że trzeba wykorzystać tę szansę. Pierwszy był projekt „Integracja”, na który dostaliśmy ponad 550 tys. zł. Szybko przekonaliśmy się, że jeśli chcemy naprawdę pomagać naszym podopiecznym, trzeba podjąć dalsze starania. I udało się. Za nami pierwsza edycja projektu z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej. Dzięki kolejnej dotacji możemy realizować jego drugą edycję. Równocześnie prowadzimy projekt „Tomaszowskie Centrum Usług Społecznych”. Bez wsparcia WUP w Łodzi i środków z EFS taka skala działań byłaby tylko marzeniem.

Dlaczego właśnie Centrum Usług Społecznych?

Ten projekt to nasza odpowiedź na wyzwania, przed którymi stajemy jako coraz szybciej starzejące się społeczeństwo. Nie możemy udawać, że tego problemu nie ma. Przeanalizowaliśmy potrzeby i oczekiwania osób niesamodzielnych, z niepełnosprawnościami, starszych oraz ich opiekunów i rodzin. Zapoznaliśmy się też z barierami, z jakimi mierzą się na co dzień mieszkańcy naszego powiatu. Wiek senioralny jest bezpośrednio związany z pogarszającym się stanem zdrowia, co często prowadzi do rezygnacji z codziennej aktywności i wycofywania się ze społeczeństwa. Jako MOPS podejmujemy takie działania, które pozwalają podnieść samodzielność seniorów, zapobiegają jej utracie i pomagają przeorganizować ich życie. Jednocześnie zapewniamy pomoc opiekunom osób starszych oraz niesamodzielnych. Seniorzy potrzebują wsparcia emocjonalnego, tj. większej liczby kontaktów z innymi ludźmi, lepszego zrozumienia ich problemów itp. Często występuje też konieczność pomocy materialnej czy w codziennym funkcjonowaniu. Takie problemy w dużej mierze rozwiązują

centra usług społecznych, w ramach których instytucje samorządowe i podmioty ekonomii społecznej współdziałają i podejmują wyzwania, przygotowując wsparcie dedykowane wszystkim osobom niesamodzielnym zamieszkałym na danym terenie. Stąd właśnie wniosek o dofinansowanie dla CUS w Tomaszowie Mazowieckim. Projekt realizujemy w partnerstwie z jednostkami samorządu terytorialnego z terenu powiatu tomaszowskiego i lokalnymi podmiotami ekonomii społecznej. Razem możemy zdecydowanie więcej.

Od otwarcenia CUS minął już rok. Jak on wyglądał?

Tak, dzięki dotacji w ramach RPO WŁ w drugiej połowie 2018 r. rozpoczęliśmy działania. Od początku naszym kluczowym zadaniem było wsparcie o charakterze środowiskowym i personalnym. Chcieliśmy udzielać go lokalnie, w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej, z uwzględnieniem jej stanu zdrowia i sytuacji materialno-bytowej. Chcieliśmy też, aby było kompleksowe, dlatego podjęliśmy jednocześnie kilka inicjatyw. Pierwszą z nich jest Dom Dziennego Pobytu (DDP), który zapewnia całodziennie usługi opiekuńcze dla 30 seniorów. W naszym Domu podopieczni nie tylko mogą liczyć na opiekę wykwalifikowanej kadry i posiłki. Dzięki dofinansowaniu zatrudniliśmy masażystę i fizjoterapeutę, którzy dbają o sprawność ruchową seniorów. Równie ważna jest dla nas integracja i aktywizacja. Prowadzimy zajęcia ruchowe, plastyczne i muzyczne, dbamy o obecność kultury w życiu naszych seniorów. Mają one pomóc w zachowaniu sprawności intelektualnej. Dzięki terapii grupowej zapobiegamy wykluczeniu społecznemu, podnosimy poczucie własnej wartości, podpowiadamy, jak rozwiązywać bieżące problemy. Chcemy, aby nasi podopieczni czuli się ważni i potrzebni, dlatego podjęliśmy kolejne działania, jakim są Kluby Seniora. W ten sposób pomagamy osobom starszym zagospodarować czas wolny, którego w pewnym wieku bywa aż nadto. Z tej propozycji skorzystało już blisko pół tysiąca osób! W naszych Klubach seniorzy rozwijają swoje zainteresowania, zdobywają nowe umiejętności, a przy tym po prostu wspólnie spędzają czas. Możliwość rozmowy, w której odnajdują wsparcie i zrozumienie to dla nich ogromna radość. Seniorów zachęcamy też do udziału

» Dokończenie na str. 6

w wydarzeniach kulturalnych i społecznych jak na przykład dożynki, festyny, występy. I co bardzo nas cieszy – udaje się nam!

Wspominała Pani, że nie wszyscy seniorzy są zdolni do wychodzenia z domu. Co z nimi? Jak pomagacie osobom, które ze względu na stan zdrowia lub niepełnosprawność nie mogą korzystać z DDP i Klubów?

Z myślą o takich osobach prowadzimy usługi opiekuńcze i asystenckie w miejscu zamieszkania. Świadczą je mobilni opiekunowie i asystenci osób starszych z odpowiednimi kwalifikacjami. Pomagają oni swoim podopiecznym w wykonywaniu codziennych obowiązków domowych, zakupach, a jeśli istnieje taka konieczność również w higienie osobistej i realizacji zaleceń lekarskich. Wielu seniorów przyznaje, że dla nich najważniejsze jest to, że ktoś do nich przychodzi, pyta o ich zdrowie, samopoczucie – że nie są sami. Dla osób z poważniejszymi schorzeniami i niepełnosprawnościami świadczymy specjalistyczne usługi opiekuńcze. Są one dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających ze stanu zdrowia. Poza wcześniej wymienionymi działaniami taka opieka przewiduje również pielęgnację jako wspieranie procesu leczenia, rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu. Dla wielu seniorów to jedyna szansa na pomoc, bo mieszkają w pojedynkę. Nie zapominamy też o tych, którzy mają opiekunów i tych, którzy sprawują tę ważną rolę.

Ma Pani na myśli opiekunów prawnych? Co dla nich robicie?

Nie tyle chodzi o opiekunów prawnych, ile faktycznych. Często są oni opiekunami nieformalnymi. Dla nas najważniejsze jest to, co robią – niezależnie od tego, czy są to członkowie rodziny, współmieszkańcy, czy sąsiedzi, bo i takie sytuacje mają miejsce, zwłaszcza w mniejszych miejscowościach. Osoby niesamodzielne i ich opiekunowie mogą korzystać z naszego wsparcia na wielu płaszczyznach. Organizujemy pogadanki i spotkania ze specjalistami. Chcemy, żeby poza teorią, poznawali oni również praktyczne zastosowanie wiedzy, dlatego stawiamy na warsztaty, np. z pierwszej pomocy przedmedycznej, dietetyki, rehabilitacji. Zapewniamy możliwość rozmowy z pielęgniarką, psychoonkologiem oraz spotkania z zakresu porad profilaktyki chorób nowotworowych. Wszystkim uczestnikom projektu dajemy dostęp do porad prawnych i psychologicznych. W ten sposób pomagamy w uzyskaniu informacji o obowiązujących przepisach i wspieramy w problemach związanych ze zdrowiem psychicznym, syndromem wypalenia opiekuna i wielu innych. Prowadzimy również wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego. Mamy tutaj wózki, materace przeciwoleżynowe, łózka rehabilitacyjne... Wszystko, co jest potrzebne osobom niesamodzielnym, a często przekracza ich możliwości finansowe. Wypożyczenie sprzętu rozwiązuje ten problem. Ostatnim działaniem jest „Bezpieczny Senior”, czyli wyposażenie osób niesamodzielnych w stacjonarne systemy przywoławcze, czyli „przyciski sos” oraz „karty życia”.

Jak wygląda korzystanie z tego przycisku?

Osobisty System Alarmowy, nazywany przyciskiem SOS, to urządzenie stworzone z myślą o seniorach, aby w sytuacji zagrożenia umożliwić im jak najszybszy kontakt z bliskimi. Najważniejszymi elementami jest opaska przypominająca zegarek (senior powinien mieć ją zawsze przy sobie) i centralka. Sprzęt jest bardzo prosty w obsłudze, bo wystarczy nacisnąć przycisk, a sygnalizator zadzwoni w imieniu posiadacza pod wskazany numer telefonu spośród pięciu zaprogramowanych w urządzeniu. Nasi podopieczni bardzo chwalą sobie to rozwiązanie. Przyznają, że daje im większe poczucie bezpieczeństwa i nie wymaga takiego wysiłku, jak korzystanie z telefonu komórkowego. Pierwsza partia opasek już została rozdysponowana, ale planujemy zakup kolejnych.

Macie za sobą naprawdę intensywny rok, ale musimy zapytać: co dalej?

To prawda, rok był bardzo intensywny, ale i bardzo owocny. Widzimy, że nasze działania mają sens, dlatego będziemy je kontynuować. Już złożyliśmy wniosek o kolejne dofinansowanie dla CUS. Nie wyobrażamy sobie, żeby zaprzestać jego działalności.

A projekt „Integracja II”? Dlaczego zdecydowaliście się na zorganizowanie drugiej edycji?

Z oferty MOPS-u korzysta wiele osób, których największym problemem jest brak pracy. Postanowiliśmy zrobić dla nich coś więcej, niż tylko wyptać zasiłki. Chcieliśmy, żeby znaleźli w sobie chęć do zmian i dali sobie szansę na lepsze, godniejsze życie. Stąd pomysł na „Integrację II”. A dlaczego druga edycja? Bo jedna to zdecydowanie za mało, żeby dotrzeć do wszystkich, którzy potrzebują działań aktywizacyjnych.

Skoro program ma na celu przywrócić te osoby na rynek pracy, to dlaczego taki tytuł?

Pracując w Ośrodku, widzimy, że bezrobocie to nie tylko brak środków finansowych, ale też stopniowe, ale pogłębiające się, wycofanie z życia społecznego. Każdy potrzebuje mieć wokół siebie innych ludzi. Inaczej łatwiej popaść w różnego rodzaju uzależnienia, a w „najlepszym” razie zatracą się relacje z tymi, którzy kiedyś byli najbliżsi. Właśnie dlatego nazwaliśmy ten projekt „Integracja”. To właśnie ona jest kluczem do lepszego życia, niezależnie od wieku. W tej chwili najmłodszy uczestnik ma 21 lat, a najstarszy 60.

Jakie działania oferujecie w ramach „Integracji II”?

Nasze działania mają na celu przede wszystkim podnieść motywację do zmiany swojej sytuacji, przywrócić pewności siebie i wiary we własne możliwości, niwelowanie natógów, rozwijanie umiejętności radzenia sobie z problemami życia codziennego czy też w sytuacjach konfliktowych. Aby to osiągnąć, zapewniamy stałe wsparcie pracowników socjalnych, jak również pedagogów, psychologów i specjalistów z wielu dziedzin, w tym prawnika. Założyliśmy, że przynajmniej co piąty uczestnik powróci na rynek pracy, dlatego zorganizowaliśmy szkolenia z obsługi kasy fiskalnej i przygotowujące do pracy magazyniera z obsługą wózków widłowych, a także kurs prawa jazdy, komputerowy i językowy. Wybraliśmy je ze względu na profil gospodarczy Tomaszowa i okolic. Poza szkoleniami zawodowymi prowadzimy warsztaty rozwijające kompetencje miękkie, takie jak autoprezentacja. Zapewniliśmy też wsparcie w postaci poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, a także staży u lokalnych pracodawców. Do końca czerwca ze wsparcia w ramach projektu skorzystały 102 osoby. Spośród nich 18 wzięło udział w aktywizacji zawodowej, a 10 podjęło zatrudnienie. Mamy nadzieję, że ta liczba będzie dalej rosła. Trzymamy kciuki za sukces naszych podopiecznych. Zarówno ten zawodowy, jak i w życiu osobistym.

Chcesz wziąć udział w projekcie?

Masz pomysł, na który chcesz uzyskać dofinansowanie?

Wejdź na stronę
www.rpo.wup.lodz.pl
i kliknij w „Skorzystaj z Programu”

PROJEKT ZREALIZOWANY – I CO DALEJ?

Przewodnik dla Beneficjenta

Środki z Funduszy Europejskich pozwalają na realizację projektów, o których wcześniej można było tylko marzyć. Jednak zakończenie związanych z nimi działań, nie oznacza jeszcze wypełnienia wszystkich zobowiązań wynikających z podpisania umowy o dofinansowanie. O czym powinien pamiętać beneficjent, aby nie martwić się o nieprzyjemne skutki zaniedbań? Już wyjaśniamy!

Po pierwsze: dokumentacja

Bardzo ważne jest, aby podczas realizacji projektu zbierać wszystkie związane z nim dokumenty. Część z nich beneficjent przedstawia już przy składaniu wniosku o płatność. Dają one podstawę do uznania wydatków za kwalifikowalne oraz wypłaty przyznanego dofinansowania. Są to przede wszystkim: faktury i potwierdzenia przelewów, protokoły odbioru zleconych prac, wykonania usług i przekazania towarów. Jeśli w ramach projektu zatrudniono pracowników, beneficjent musi posiadać dokumentację, która potwierdza obiektywną rekrutację, zawarcie umów, a także wywiązywanie się z zobowiązań wobec pracowników, ZUS i Urzędu Skarbowego. Ten obowiązek spoczywa na wszystkich beneficjentach – nawet jeśli wynagrodzenie nie podlegało dofinansowaniu. W przypadku wypłacania wynagrodzenia z dotacji trzeba również przedstawić listę płac.

Archiwizacja dokumentów – to nie musi być trudne!

Ilość dokumentów, które musi przechowywać beneficjent, może przerażać. Nie warto jednak ulegać obawom. Kluczem do skutecznej archiwizacji jest zachowanie porządku. Każdy dokument księgowy powinien być tak oznaczony, aby nie było wątpliwości, jakiego projektu dotyczy (np. z użyciem pieczętki zawierającej wymagane informacje). Pozwala to zapobiec wykorzystaniu jednego dokumentu dla uzyskania zwrotu kosztów w kilku projektach. Księgowanie musi być prowadzone regularnie i konsekwentnie – z zachowaniem jasnych reguł i porządku chronologicznego. Umożliwia to szybkie odnalezienie dowolnego dokumentu. Dlaczego to takie ważne? Ponieważ dokumentacja finansowa w projekcie podlega kontrolom. Beneficjent jest zobowiązany do każdorazowego udostępnienia dokumentów związanych z projektem – zarówno instytucjom związanym z Funduszami Europejskimi, jak i np. z kontroli skarbowej.

Jak długo przechowywać dokumenty?

Pełna dokumentacja powinna być przechowywana w siedzibie realizacji projektu (tylko w wyjątkowych sytuacjach trzeba ją zdeponować w archiwum) nie tylko w trakcie jego trwania, ale i w okresie archiwizacji wskazanym w umowie o dofinansowanie. W przypadku projektów w ramach pomocy publicznej lub de minimis, okres obowiązkowego przechowywania dokumentów wynosi 10 lat od dnia zawarcia umowy lub wydania decyzji o dofinansowaniu, ale nie krócej niż w wyżej określonym terminie.

Trwałość projektu – wyznacznik sukcesu

Trwałość musi być zachowana co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu, wskazanemu w umowie o dofinansowanie projektu.

Kilkukrotnie posłużyliśmy się terminem „okres trwałości projektu”. Pora zatem wyjaśnić, co on oznacza. Jest to czas, w którym należy zachować cele i efekty dofinansowanego projektu w niezmienionej formie i wymiarze. Ich osiągnięcie beneficjent zadeklarował we wniosku. Dotyczy to np. zakupionych środków trwałych, utworzonych miejsc pracy i miejsc świadczenia usług. Obowiązek dotyczy projektów, w których dokonywane są zakupy sprzętu lub wyposażenia. Trwałość może być naruszona m.in. w przypadku zaprzestania działalności produkcyjnej, ogłoszenia upadłości, zmiany właściciela dofinansowanej infrastruktury, zmian, które wpływają na osiągnięcie zadeklarowanych celów lub wskaźników. W przypadku inwestycji w infrastrukturę lub inwestycji produkcyjnych, naruszeniem zasady trwałości jest również przeniesienie w okresie 10 lat od daty płatności końcowej działalności produkcyjnej poza obszar UE. Zasada ta nie ma zastosowania w przypadku do mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

Bardzo ważne!

W przypadku projektów współfinansowanych ze środków EFS, zachowanie trwałości projektu obowiązuje w odniesieniu do wydatków ponoszonych jako cross-financing, tj.:

- zakup nieruchomości,
- zakup infrastruktury, jako którą rozumie się elementy nieprzenośne, przytwierdzone na stałe do nieruchomości (np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku),
- dostosowanie lub adaptację budynków i pomieszczeń (prace remontowo-budowlane).

Terminy, kontrole, zawieszenie

Okres trwałości liczy się od daty ostatniej płatności przekazanej beneficjentowi. Jeśli przepisy o udzielaniu pomocy publicznej wprowadzają ostrzejsze wymogi, stosuje się okres ustalony zgodnie z nimi. W przypadku, kiedy środki są przekazywane w ramach rozliczenia wniosku o płatność końcową, data płatności końcowej to data przelewu na rachunek bankowy beneficjenta. W pozostałych przypadkach jest to data zatwierdzenia wniosku o płatność końcową. W tym czasie jest prowadzona kontrola trwałości projektu. W przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności (np. zdarzenia losowe, siły natury itp.), IZ RPO może zawiesić okres trwałości projektu. Oznacza to przedłużenie go o czas, który jest niezbędny do wznowienia działalności przez beneficjenta. Zawieszenie nie oznacza zwolnienia z obowiązku utrzymania trwałości projektu, a jedynie tymczasowe wstrzymanie go.

Skutki niezachowania okresu trwałości

Niezachowanie okresu trwałości projektów może oznaczać konieczność zwrotu części lub całości środków otrzymanych na realizację projektu, wraz z odsetkami. Są one liczone jak dla zaległości podatkowych: od dnia przekazania środków, proporcjonalnie do okresu niezachowania obowiązku trwałości. Czy można tego uniknąć? Oczywiście. Wystarczy sumiennie prowadzić archiwizację dokumentów i przestrzegać zobowiązań podjętych przy podpisaniu umowy o dofinansowanie.

Masz wątpliwości, czy jako Beneficjent spełniasz wszystkie obowiązki?

Skontaktuj się ze swoim opiekunem projektu!

URODZINOWY MIXER – TAK ŁÓDZKIE ŚWIĘTUJE 100-LECIE

Relacja z Mixera Regionalnego

Setne urodziny to wyjątkowe wydarzenie, którego nie można obchodzić bez odpowiedniej oprawy. Zwłaszcza jeśli są to urodziny całego województwa! Właśnie dlatego 7 września Mixer Regionalny, czyli największa impreza promująca Łódzkę, odbył się aż w trzech miastach jednocześnie. Koncerty, pokazy, wystawy – te i wiele innych atrakcji czekało na gości, którzy świętowali 100-lecie województwa łódzkiego.

Stulecie do potęgi trzeciej

Mixer co roku integruje mieszkańców Łódzkiego i odkrywa walory regionu przed jego gośćmi. Wszystko po to, aby marka naszego województwa była coraz silniejsza i bardziej rozpoznawalna. Choć wydarzenie jest organizowane od 2007, tegoroczną edycję śmiało można nazwać debiutem. Wszystko za sprawą nowej – objazdowej – formuły. Dzięki temu impreza odbyła się równocześnie w Sieradzu, Łęczycy

i Rawie Mazowieckiej. Marszałek Województwa Łódzkiego Grzegorz Schreiber nie ukrywa, że ich wybór nie był przypadkowy, a związany z obchodzonym stuleciem. – To są miasta, które były stolicami trzech województw w okresie I Rzeczypospolitej – województwa łęczyckiego, sieradzkiego i rawskiego. Dziś stanowią faktycznie ziemię województwa łódzkiego – przypomina Marszałek Schreiber. Warto wiedzieć, że to właśnie do nich nawiązuje współczesny herb naszego województwa.

Mixer Regionalny odbył się jednocześnie w Sieradzu, Łęczycy i Rawie Mazowieckiej. ⚡
Podczas wydarzenia nie zabrakło atrakcji dla najmłodszych mieszkańców naszego regionu.

Mix atrakcji

W imprezie wzięty udział samorządy z całego województwa, lokalne grupy działania, koła gospodyń wiejskich oraz instytucje publiczne, które współorganizowały działania towarzyszące Mixerowi. W każdym mieście na odwiedzających czekali regionalni wystawcy z bogatą ofertą atrakcji turystycznych, artystycznych, kulinarnych i kulturalnych. Lokalni artyści prezentowali swoje prace, wśród których znalazły się m.in. rzeźby, ceramika, wycinanki i hafty. Każdy mógł spróbować pysznych wyrobów lokalnych, z których słynie Łódzkie, a na głodnych wrażeń czekały gry i zabawy, również te dla najmłodszych uczestników wydarzenia. Na łęczycyckim stoisku Łódzkiego Domu Kultury odbyło się wspólne malowanie wielkoformatowej instalacji. Tegoroczny Mixer był też nie lada gratką dla melomanów. W Sieradzu przygotowano m.in. koncert piosenek Agnieszki Osieckiej, a później zagrała gwiazda wieczoru – Sylwia Grzeszczak. W Łęczycy zaśpiewała Ewelina Lisowska, której występ przyciągnął tłumy fanów. Poprzedziła ją Magda Wasyliak prezentująca piosenki ze znanych produkcji filmowych dla dzieci. Na scenie w Rawie Mazowieckiej pojawił się Kamil Bednarek, przed którego koncertem publiczność rozgrzał zespół The Klenczon Experience. Jak przystało na prawdziwe urodziny, nie zabrakło też tortu. Jego pierwsze kawałki ukroił Marszałek wraz z zaproszonymi do Sieradza gośćmi. Obowiązkowe „Sto lat” odśpiewał w tym czasie zespół Samokhin Band.

Fundusze Europejskie dla Łódzkiego

Ten rok jest wyjątkowy nie tylko ze względu na stulecie naszego województwa, ale również z uwagi na 15 rocznicę wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. O obu wydarzeniach przypominają unijne pokoje zagadek w Sieradzu. Właśnie w tym mieście przy okazji Mixera odbyła się debata pt. „Perspektywy rozwoju

ekonomii społecznej w Regionie Łódzkim” oraz wystawa w ramach Łódzkich Targów Ekonomii Społecznej. Skupiają one wokół siebie podmioty ekonomii społecznej, takie jak: spółdzielnie socjalne, stowarzyszenia, fundacje, organizacje pozarządowe. Na co dzień tworzą one miejsca pracy, działają na rzecz aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem, wspierają przez rehabilitację społeczną i zdrowotną, integrują lokalne środowiska, a także przeciwdziałają dyskryminacji i promują postawy obywatelskie. Ich działalność wspierają i rozwijają środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego. Organizatorami targów było Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych (Prezes: Agnieszka Niedźwiecka) oraz Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne Ja-Ty-My (Prezes: Tomasz Musielski) – beneficjenci Funduszy Europejskich, którzy skorzystali z unijnych dotacji w ramach RPO WŁ.

„Łódzkie na weekend” i na całe życie

Każdy jubileusz jest doskonałą okazją do podsumowań. Jednak organizatorzy wydarzenia nie poprzestają na tym i śmiało patrzą w przyszłość. Jak podkreślił Grzegorz Schreiber, najważniejszy jest rozwój. Jak wygląda droga do tego celu? – Poprzez nowoczesne technologie, poprzez nowoczesną myśl, którą chcielibyśmy w tym województwie rozwijać – wyjaśnia Marszałek, a wymienione przez niego działania pręźnie wspierają środki z Funduszy Europejskich. Mixerowi przyświeca hasło „Łódzkie na weekend”, ale pamiętając o możliwościach, jakie stwarzają unijne dotacje, oczywistym staje się, że w naszym regionie aż chce się spędzić całe życie.

Organizatorem Mixera Regionalnego był Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego.

*Zwalczamy stereotypy,
pomagamy osobom
z niepełnosprawnością słuchu
i umożliwiamy im start na
rynku pracy.*

Ewa Twardowska,
Polski Związek Głuchych

PRZERWAĆ CISZĘ

O projekcie „4 kroki - obszar 3”

Thomas Hopkins Gallaudet, głuchy rektor Uniwersytetu Gallaudeta w Waszyngtonie powiedział kiedyś: „Głusi mogą wszystko, tylko słyszeć nie mogą”. Ta myśl przyświeca tym, którzy zajmują się aktywizacją zawodową i społeczną osób niesłyszących. W społeczeństwie jest około 13% ludzi głuchych. Szczególnie trudną sytuację mają mieszkańcy wsi i małych miast. Jest tam niewiele szkół dla uczniów z dużym ubytkiem słuchu i zbyt mała liczba ośrodków rehabilitacji. Dlatego projekt „4 kroki – obszar 3” wychodzi naprzeciw problemom osób z niepełnosprawnością słuchową, zamieszkujących słabo zaludnione tereny w woj. łódzkim.

Samotność wśród ludzi

Granicę między światem głuchych i słyszących wyznaczają nie tylko dźwięki, ale często również stres, zawstydzenie i poczucie osamotnienia. Łatwiej jest tym, którzy wychowują się z innymi niesłyszącymi lub mają dostęp do klubów i miejsc wspólnych spotkań. Ze względu na częsty brak porozumienia pomiędzy głuchymi a słyszącymi, osobom zamieszkującym słabo zaludnione tereny grozi izolacja. Z tego powodu projekt „4 kroki” skupia się na znalezieniu tych osób, które do programu dotychczas nie trafiły, np. z powodu wykluczenia informacyjnego czy geograficznego.

„4 kroki – obszar 3”

Niechęć pracodawców do zatrudniania osób głuchych wynika często z braku wiedzy na temat ich możliwości. Niepełnosprawność słuchowa buduje bariery społeczne, emocjonalne, komunikacyjne i edukacyjne. Dochodzą do tego postawy społeczne przejawiające litość, nadopiekuńczość związaną z niedocenianiem. Społeczność głuchych żyje głównie w miastach i tam rozwija się kultura języka migowego. Osoby z małych miejscowości są „w oczach współmieszkańców wciąż „inwalidami”, a nie, jak to się dzieje w większych miastach, przedstawicielami osobnej kultury – mówi Ewa Twardowska, przedstawiciel Polskiego Związku Głuchych.

Głównym celem projektu „4 kroki – obszar 3” jest wsparcie oraz przygotowanie tych osób do wejścia lub powrotu na rynek pracy oraz podjęcie lub kontynuowanie przez nich nauki. Projekt oferuje swoim uczestnikom opracowanie indywidualnego planu działania. Przedstawiciel Polskiego Związku Głuchych wyjaśnia, że celem projektu jest motywacja do rozwoju zawodowego i dostarczenie narzędzi w postaci warsztatów, spotkań z głuchymi, którzy odnieśli sukces zawodowy, szkoleń zawodowych, staży czy wsparcia trenera pracy, pośrednika pracy oraz tłumacza.

Czekamy na was

Trwa ciągła rekrutacja do projektu „4 kroki - obszar 3”. Organizatorzy czekają na 20 uczestników projektu w wieku powyżej 29 roku życia, biernych zawodowo z niepełnosprawnością słuchu, zamieszkujących tereny słabo zaludnione w woj. łódzkim. Naprawdę warto, ponieważ środki unijne są niezbędne do realizacji i wsparcia w zakresie aktywizacji – bez tych pieniędzy nie jest możliwe zorganizowanie drogiego, dobrego szkolenia zawodowego czy stażu, a dzięki tym narzędziom osoby głuche faktycznie trafiają na otwarty rynek pracy i zyskują niezależność – zachęca do wzięcia udziału w projekcie Ewa Twardowska.

Projekt: „4 kroki – obszar 3”
Realizator: Polski Związek Głuchych Oddział Łódzki
 ul. Nawrot 94/96, Łódź, tel. 42 231 30 36,

www.pzg.lodz.pl
biuro@pzg.lodz.pl

Praca przy działaniach finansowanych z FE, oprócz ogromnych możliwości, daje wiele satysfakcji. Dzięki projektom takim jak „Szansa dla Ciebie...” możemy realnie zmieniać naszą małą ojczyznę.

Jakub Owczarek,
Studium NT

REWITALIZACJA TO TEŻ AKTYWIZACJA

O projekcie „Szansa dla Ciebie – aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji Miasta Łodzi”

Słowo rewitalizacja kojarzy się przede wszystkim z remontami budynków i „odświeżaniem” ich otoczenia. To jednak niejedynie obszary, których dotyczą takie programy. W ich centrum zawsze jest człowiek, dlatego najważniejsze jest przezwyciężenie trudności społecznych. Służą temu m.in. działania z zakresu aktywizacji zawodowej i społecznej mieszkańców. Jak to wygląda w praktyce? Przykładem jest projekt realizowany przez Studium Nowoczesnych Technologii Szkoleniowo Wdrożeniowych wraz z Miastem Łódź.

Razem z Funduszami możemy więcej

W Łodzi prowadzone są liczne prace, które odmieniają zniszczone obszary miasta tak, aby lepiej się w nich żyło, przebywało i pracowało. To długi proces, który wymaga zaangażowania wszystkich: mieszkańców, przedsiębiorców, urzędów, placówek edukacyjnych, instytucji kultury, uczelni wyższych i organizacji pozarządowych. Dzięki dofinansowaniom z unijnych programów znika przeszkoda w postaci braku środków na podejmowanie nowych i kontynuowanie rozpoczętych prac. W ich lepszym wykorzystaniu pomaga nawiązywanie współpracy między różnymi podmiotami. Wśród partnerów Miasta Łodzi znalazło się m.in. Studium NT. – Od początku naszej działalności bardzo aktywnie pracujemy w obszarach promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia czy aktywizacji zawodowej. Zadania te spełniamy zarówno w ramach szkoleń dla osób bezrobotnych na zlecenia Powiatowych Urzędów Pracy, jak również w roli realizatora własnych projektów współfinansowanych w ramach EFS – przybliży Jakub Owczarek ze Studium NT.

Rewitalizacja, czyli przywrócenie do życia

Główny cel obecnie prowadzonego działania przybliży jego koordynator. – „Szansa dla Ciebie” ma pomóc w odnalezieniu się na rynku pracy osobom, które doświadczyły wielu ważnych zmian w swoim życiu. Na wiele nie mieli wpływu, bo ich źródła często sięgają przemian, jakie miały miejsce w naszym kraju na początku lat 90. W związku z tym projekt jest swoistym wyciągnięciem do nich ręki i sygnałem, że nie są pozostawieni sami sobie. Ma on też zaktywizować zawodowo osoby powyżej 30. roku życia, które do tej pory były trochę pomijane. Jak dalej wyjaśnia pan Jakub, praca z tą grupą jest konieczna. – Bieżące statystyki pokazują, iż łódzki obszar rewitalizacji jest licznie zamieszkiwany przez osoby bezrobotne, które posiadają niskie lub zdezaktualizowane wykształcenie. Jest to istotnym ograniczeniem dla ich aktywności zawodowej. Ponadto wraz z wiekiem zwiększa się zagrożenie długotrwałym bezrobociem. Bez pomocy z zewnątrz osoby te mogą nie sprostać wyzwaniom stawianym przez współczesny rynek pracy, dlatego też nasz projekt odpowiada na ich potrzeby. Pamiętajmy, że rewitalizacja to nie tylko remonty infrastruktury.

Kompleksowo i osobowo

Dzięki wieloletniemu doświadczeniu Studium NT doskonale wiedzieliśmy, jakie formy wsparcia powinny znaleźć się w programie dofinansowanego projektu. – Zawsze staramy się, aby pomoc dla naszych podopiecznych była kompleksowa i nie opierała się na standardowej relacji sprzedawca – klient. Na każdym z etapów pracy, uczestnik czuje nasze wsparcie – zapewnia Jakub Owczarek. W podjęciu aktywności dopasowanej do

potrzeb pomaga Indywidualny Plan Działania (IPD). – Jest to dokument, który powstaje na bazie pracy z doradcą zawodowym i psychologiem. Na tej podstawie poznajemy predyspozycje do wykonywania danego zawodu, słabe i mocne strony oraz to, jak można je wykorzystać w pracy. Dbamy, aby kurs zawodowy był dobrany adekwatnie do doświadczenia oraz indywidualnych możliwości. IPD jest kluczowy dla realizacji kolejnych etapów projektu, ponieważ nadaje mu unikatowy charakter. Tylko dobrze przepracowany pozwala dobrać optymalną ścieżkę rozwoju – wyjaśnia koordynator. Studium NT przykłada dużą wagę do doskonalenia się. Z myślą o tym prowadzone są warsztaty aktywizacji zawodowej, podczas których uczestnicy uczą się m.in. pisać CV, list motywacyjny, a także opanowują używanie nowoczesnych narzędzi (np. Internet) w poszukiwaniu pracy. Ważnym elementem są konsultacje z zakresu prawa pracy. Dają one potrzebną wiedzę o różnych formach zatrudnienia i wynikających z nich korzyściach. Biorący udział w spotkaniach poznają też m.in. prawa i obowiązki pracowników. – Nasi podopieczni rozwijają się w różnych kierunkach zawodowych: od menadżerów, pracowników gastronomii, po stylistów. Część z nich może pochwalić się znalezieniem stałego zatrudnienia po 3-miesięcznym stażu – zauważa Jakub Owczarek.

„Szansa dla Ciebie” czeka!

Projekt wciąż trwa. Studium podejmuje się jego promocji, zarówno przy użyciu tradycyjnych środków (plakaty, ulotki), jak i nowocześniejszych (socialmedia). – Często gościemy na konferencjach prasowych i innych wydarzeniach związanych z działaniami wykorzystującymi unijne dotacje. Niewątpliwie najsukcesowniejszą formą zachęcania do udziału w projekcie są sami uczestnicy, którzy mieli okazję uzyskać podobne wsparcie, a teraz polecają nas swoim znajomym – wyjaśnia koordynator. Serdecznie zapraszamy wszystkich, którzy chcą podnieść swoje kwalifikacje, kompetencje, zdobyć doświadczenie i wiedzę, a przede wszystkim znaleźć swoje miejsce na rynku pracy! Bycie beneficjentem jest swego rodzaju przygodą, podczas której przechodzimy przez kolejne etapy z coraz większą pewnością siebie. Jest to wyjątkowa okazja, aby dać sobie szansę i zmienić swoje życie. Praca przy działaniach finansowanych z FE, oprócz ogromnych możliwości, daje wiele satysfakcji. Dzięki projektom takim jak „Szansa dla Ciebie” możemy realnie zmieniać nasze małe ojczyzny – podsumowuje i zachęca Jakub Owczarek.

Projekt: „Szansa dla Ciebie – aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji Miasta Łodzi”

Realizator: Studium Nowoczesnych Technologii Szkoleniowo Wdrożeniowych Sp. z o.o.

Partner: Miasto Łódź

www.studiumnt.pl/szansa/

Osoby z pierwszego naboru kontynuują staż. Ta forma wsparcia cieszy się dużym zainteresowaniem. Staż gwarantuje zyskanie praktycznych kwalifikacji i wiedzy, a tym samym możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego, co w efekcie przełoży się na powrót na rynek pracy.

Renata Korycka,
przedstawiciel Zakładu Doskonalenia
Zawodowego w Płocku

DZISIAJ PROJEKT, JUTRO PRACA

O projekcie „Trzydzieści plus”

Mówi się, że „bez pracy nie ma kotaczy”. Bezrobocie należy do głównych przyczyn wykluczenia społecznego. Co gorsze, im dłużej pozostaje się bez pracy, tym trudniej ją znaleźć. Dzieje się tak m.in. z powodu spadku motywacji. Przeciwdziałanie temu zjawisku jest celem działalności wielu instytucji. W realizacji tej misji pomagają im środki z Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekty aktywizacyjne przy wsparciu unijnych dotacji realizuje m.in. Ośrodek Kształcenia Zawodowego w Kutnie, prowadzony przez płocki Zakład Doskonalenia Zawodowego.

Bezrobocie to nie wyrok!

Utrata pracy to trudne doświadczenie. Dla wielu osób oznacza nie tylko brak dochodów, ale również izolację społeczną. Tym bardziej, jeśli przekroczyło się pewien wiek, a w miejscu zamieszkania nie ma zbyt wielu miejsc, w których można znaleźć nowe zatrudnienie. – Szczególnie trudną sytuację na rynku pracy mają osoby w wieku 50 lat i więcej, osoby długotrwale bezrobotne, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby o niskich kwalifikacjach, zwłaszcza zamieszkujące na obszarach słabo zaludnionych woj. łódzkiego – wyjaśnia Renata Korycka, przedstawiciel Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Płocku – Jesteśmy stowarzyszeniem o charakterze edukacyjno-szkoleniowym. W Kutnie znajduje się nasza filia: Ośrodek Kształcenia Zawodowego, który zajmuje się między innymi aktywizacją zawodową osób pozostających bez pracy. Szukając różnych sposobów na pomoc właśnie tym osobom, OKZ postanowił włączyć się do realizowanego przez nas projektu „Trzydzieści plus”. Planowane efekty to wzrost zatrudnienia osób bezrobotnych, biernych zawodowo w tym z niepełnosprawnością. Do końca września 2021 r. w jego ramach chcemy pomóc 80 osobom.

Przyszłość „na plus”

Pierwszy krok do zmian polega na stworzeniu dla każdego uczestnika Indywidualnego Planu Działania. – Obowiązkowym etapem udziału w projekcie jest identyfikacja potrzeb uczestnika – przybliży pani Renata – W ciągu czterech godzin doradca zawodowy przeprowadza analizę jego dążeń, umiejętności i predyspozycji. Na tej podstawie opracowuje dla każdego Indywidualny Plan Działania. Wyznacza w nim nie tylko cel strategiczny, jakim jest zatrudnienie, ale także sposób jego realizacji. W efekcie stworzony jest scenariusz powrotu na rynek pracy. Kolejnym działaniem są indywidualne spotkania z zakresu pośrednictwa pracy i sześciomiesięczny staż. Ich efektami będą nie tylko nowe perspektywy zawodowe, ale również zmiany w życiu prywatnym. – Uczestnicy projektu nabiorą pewności siebie, zyskają umiejętności poruszania się po rynku pracy, wiedzę na temat swoich możliwości i umiejętności, zdobędą doświadczenie zawodowe. Osoby bez kwalifikacji, wyrażające chęć ich zdobycia mogą brać udział w szkoleniu z podstaw logistyki w jednostkach gospodarczych i administracyjnych oraz zdobyć kwalifikacje zawodowe do obsługi wózków jezdniowych – opowiada Krystyna Nowak z Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Płocku.

To już działa!

W ramach pierwszego naboru do projektu zakwalifikowano 20 uczestników, w tym dwoje z niepełnosprawnościami

i 16 kobiet. – Osoby z pierwszego naboru kontynuują staż i mamy nadzieję, że podejmą zatrudnienie – dodaje Renata Korycka – Ta forma wsparcia cieszy się dużym zainteresowaniem. Staż gwarantuje uzyskanie praktycznych kwalifikacji i wiedzy a tym samym możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego, co w efekcie przetoży się na powrót na rynek pracy. W gronie projektowych stażystów znalazła się pani Marta Lewandowska, która o możliwości udziału w „Trzydzieści plus” dowiedziała się ze strony internetowej OKZ. – Bardzo się cieszę, że zdecydowałam się wziąć udział w projekcie. Chciałam coś zmienić w swoim życiu, nauczyć się nowych rzeczy. I udało się: teraz zdecydowanie lepiej radzę sobie z obsługą komputera. Dzięki stażowi na stanowisku specjalisty ds. obsługi klienta mogę zdobyć doświadczenie. Mam nadzieję, że wkrótce ułatwi mi ono znalezienie pracy – opowiada pani Marta i dodaje – Warto brać udział w takich działaniach. Zgłoszenie się wcale nie jest takie trudne, a to, na ile skorzystamy z uczestnictwa, zależy przede wszystkim od nas samych. Ja absolutnie nie żałuję.

Dotacje wciąż płyną – zaczerpnij z nich!

ZDZ w Płocku pozyskuje środki finansowe z Unii Europejskiej od kilkunastu lat. Dzięki nim udało się już zrealizować cały szereg przedsięwzięć. – Pozyskując środki unijne, umożliwiamy różnym grupom społecznym, zawodowym i wiekowym m.in. podniesienie, zdobycie nowych bądź zmianę posiadanych kwalifikacji zawodowych poprzez bezpłatne szkolenia, kształcenie w szkołach dla dorosłych, czy też na studiach podyplomowych. W celu zdobycia doświadczenia zawodowego organizujemy płatne staże u lokalnych i zagranicznych pracodawców. Aplikujemy również o dotację dla osób, które chciałyby pracować na własny rachunek. Podjęte przedsięwzięcia dają uczestnikom projektów możliwość swobodnego poruszania się na rynku pracy, zwiększając szanse na znalezienie zatrudnienia, są źródłem wiedzy o potrzebach edukacyjnych i rynku pracy. Służą również wzmocnieniu potencjału rozwojowego naszego ZDZ-u – przybliży Krystyna Nowak.

Projekt „Trzydzieści plus” wciąż trwa!

III nabór – od 01 czerwca 2020 r. do 15 czerwca 2020 r.
IV nabór – od 01 stycznia 2021 r. do 15 stycznia 2021 r.

Projekt: „Trzydzieści plus”
Realizator: Zakład Doskonalenia Zawodowego w Płocku
Ośrodek Kształcenia Zawodowego w Kutnie

www.zdzkutno.pl

AKTYWNY MOŻE WIĘCEJ

O projekcie „Aktywna Łódź”

W życiu osób zmagającymi się z życiowymi trudnościami pojawia się wiele różnych ograniczeń, których nie odczuwają inni ludzie. Wyrównywanie szans jest trudnym przedsięwzięciem, są jednak instytucje, które podejmują się tego zadania. Jedną z uczestniczek programu „Aktywna Łódź” realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi podsumowała swój udział w projekcie słowami: **Jestem bardziej pewna siebie i wierzę, że to ode mnie zależy, jak mi się w życiu ułoży. Takie zwiększanie motywacji i wiary we własne możliwości jest możliwe i właśnie odbywa się w naszym mieście.**

Nigdy nie będziesz gotów, jeśli będziesz czekać

Głównym celem programu „Aktywna Łódź” jest przywrócenie zdolności do pracy osób będących mieszkańcami Łodzi i podopiecznymi MOPS, które są zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Pomysł na projekt był podsumowaniem działań pracowników socjalnych i koordynatorów Klubów Integracji Społecznej. Agnieszka Ozdoba, przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej tłumaczy: Projekt jest odpowiedzią na potrzeby klientów MOPS w Łodzi, zdiagnozowane podczas wieloletniej pracy z rodzinami i osobami korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej. Z doświadczenia pracowników wynika, że aktywizacja zawodowa musi być poprzedzona pracą nad podniesieniem motywacji klienta i jego chęci do zmiany sytuacji życiowej, inaczej wysiłek włożony w pracę nie przetoży się na efekty. Osoby wykluczone często są bierne, pełne zrezygnowania i nie podejmują żadnych działań, aby zmienić własną sytuację, dlatego projekt przewiduje pomoc psychologiczną oraz zajęcia rozwijające kompetencje społeczne i nawyki potrzebne w życiu codziennym.

Miasto to ludzie i ich przestrzeń

Agnieszka Ozdoba tłumaczy, dlaczego projekt został skierowany do mieszkańców Łodzi z obszaru rewitalizacji: „Aktywna Łódź” jest skierowana do osób bardzo oddalonych od rynku pracy, klientów zamieszkujących najbardziej zdegradowane i wieloproblemowe obszary Łodzi, gdzie bezrobocie i korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej przechodzi często z pokolenia na pokolenie. Latami prowadzona praca socjalna, pomoc finansowa, rzeczowa – okazuje się tam niewystarczająca do tego, by doprowadzić do usamodzielnienia się rodzin, do tego, by mogli godnie żyć bez wsparcia innych instytucji. Uczestnikami projektu są również osoby przeniesione w związku z wdrażaniem procesu rewitalizacji. Trzydziestolatkę z centrum miasta do udziału w programie aktywizacji namówił pracownik socjalny: Powiedział na czym polega projekt i na jakie zajęcia będę chodziła. Zachęcił mnie szkoleniami zawodowymi i możliwością zrobienia kursu na prawo jazdy. Teraz o wiele łatwiej mi się żyje, nie muszę liczyć na czyjąś pomoc i sama załatwiam swoje sprawy.

Żyć czy trwać?

Projekt pozwala na indywidualizację wsparcia i dostosowanie narzędzi do konkretnego człowieka, jego możliwości, predyspozycji oraz sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni łódzkiego MOPS, którzy rekrutują uczestników spośród swoich klientów, skupiają się przede wszystkim na pokazaniu im korzyści, jakie odniosą uczestnicząc w projekcie, uświadamiając, jaką szansę

dla nich i ich rodziny stwarza możliwość zdobycia zawodu, albo poszukiwanych przez pracodawców kwalifikacji. Naszym celem jest umożliwienie „złapania wiatru w żagle” – Agnieszka Ozdoba, przedstawiciel MOPS. Tak również opowiada o swoim udziale w projekcie 58 letni mężczyzna: Do udziału skłoniła mnie chęć zrobienia wszystkiego, co w mojej mocy, żeby pchnąć moje życie do przodu. Realizacja planów nie jest nigdy tak prosta jak samo planowanie, dlatego podczas projektu są przeprowadzane wywiady środowiskowe, informuje się uczestników o terminach zajęć, motywuje do uczestnictwa, mobilizuje, a także kontaktuje się z osobami nieobecnymi na zajęciach i wyjaśnia przyczyny nieobecności.

Praca na ulicy

Projekt zakłada również streetworking, czyli docieranie do potencjalnych uczestników w miejscach, gdzie przebywają na co dzień – na ulicach, podwórkach, w bramach, parkach i dworcach. Streetworkerzy, prowadząc grupy wsparcia i terapię uzależnień, motywowali jednocześnie ludzi do udziału w projekcie „Aktywna Łódź”, w ramach którego udzielane jest wsparcie nie tylko osobom bezdomnym, ale także zagrożonym bezdomnością oraz uzależnionym i współuzależnionym. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych jest, na stanowisku konsultanta, sześć osób pracujących w charakterze streetworkerów. Wszyscy są oddani swojej pracy, zaangażowani, wrażliwi, empatyczni – a jednocześnie konsekwentni oraz potrafiący pomagać w taki sposób, by nie naruszać godności osobistej człowieka, jego prawa do samostanowienia, podejmowania samodzielnych decyzji wraz z ich konsekwencjami. Streetworking ma ogromny potencjał. Pomaga na ulicy osobom wykluczonym i bezdomnym, inspirowane i motywuje do zmiany życia na lepsze. Streetworkerzy zajmują się osobami bezdomnymi pozostającymi poza instytucjonalnym systemem opieki i wsparcia, zepchniętymi poza obszar normalnego funkcjonowania w społeczeństwie – odpowiada Agnieszka Ozdoba, MOPS.

Droga do aktywności

Trwa rekrutacja do projektu, ale już dzisiaj realizatorzy chwalą się efektami programu: Obecnie zakończyliśmy pierwszy etap projektu – aktywizację społeczną. W przypadku większości klientów udaje się zauważyć zmianę postawy – czują się pewniejsi siebie, wierzą, że są w stanie, wykorzystując własne możliwości i potencjał, znaleźć i utrzymać pracę, zarabiać na utrzymanie siebie i swojej rodziny, uniezależnić się od świadczeń z pomocy społecznej. Obecnie w projekcie uczestniczy 81 osób w wieku od 18 do 62 lat. Uczą się otwierania na zmiany, podnoszą kwalifikacje, kompetencje i poszerzają wiedzę. Przedstawiciel MOPS podkreśla: To duże wyzwanie

dla kadry projektu, aby tematyka, zakres oraz sposób prowadzenia zajęć opracować w sposób, który trafi i do młodych, i do starszych, do kobiet, do mężczyzn, do osób z wykształceniem podstawowym czy gimnazjalnym, ale także i wyższym.

Czekamy na Was

„Aktywna Łódź” to jeden z wielu unijnych projektów, które udzielają wsparcia osobom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Wyrównuje życiowe szanse, zwiększa wiarę we własne siły oraz daje nadzieję na uzyskanie niezależności finansowej. Uczestniczka projektu dodaje: Zajęcia były interesujące, fajnie prowadzone i dowiedziałam się trochę o sobie, jak sobie lepiej radzić w życiu i na rozmowach o pracę.

Nie żałuję, że skorzystałam z tej okazji. Projekt realizowany jest dzięki wsparciu Europejskiego Funduszu Społecznego. Przedstawiciel MOPS podsumowuje: Dzięki środkom z EFS wachlarz możliwości, jaki ma do dyspozycji pracownik socjalny znacznie się powiększył, tym samym stworzone zostały warunki, by jego ciężką, jakże odpowiedzialną i mozolną często pracę, ułatwić, wspomóc i wesprzeć. Nie ograniczymy ubóstwa i wykluczenia społecznego bez pracy u podstaw, codziennej, trudnej czasami, pracy z klientami. Fundusze Europejskie wspierają ich w tym procesie, podnoszą szansę na usamodzielnienie klienta, tym samym na poczucie satysfakcji i zadowolenia z wykonywanej pracy. Wspierając mądrze i skutecznie najstarszych sprawiamy, że konsekwencje naszych starań są widoczne dłużej, a niekiedy nawet zmieniają ludzkie życie na stałe.

WŁASNY BIZNES? NIGDY NIE JEST ZA PÓŹNO!

O projekcie „Firma 50+ edycja III – wsparcie przedsiębiorczości osób powyżej 50 r.ż. z obszarów słabo zaludnionych województwa łódzkiego”

Własna firma to wiele wyzwań, ale i ogromne możliwości. Praca „na swoim” daje poczucie niezależności i satysfakcję. Nic dziwnego, że coraz więcej młodych ludzi decyduje się na otwarcie własnej działalności. A co z osobami, które są już po pięćdziesiątce? Okazuje się, że one również potrafią zacząć nowy rozdział w swoim życiu. Uczestnicy projektu „Firma 50+ edycja III” są tego najlepszym przykładem.

Od hobby do biznesu

Dla osób uznawanych za seniorów znalezienie nowej pracy to niełatwe zadanie. Zwłaszcza jeśli nie mieszkają w dużym mieście. Właśnie tej grupie pomagają Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych i Fundacja Inicjatyw Regionalnych – realizatorzy projektu „Firma 50+”, który doczekał się już trzeciej edycji. Założenia przybliży Joanna Janiec z Fundacji Inicjatyw w Regionalnych – Projekt jest dla osób, które ukończyły 50. rok życia, nigdzie teraz nie pracują i co istotne, zamieszkują słabo zaludniony obszar w województwie łódzkim. Chodzi tu przede wszystkim o gminy wiejskie. Udział w projekcie biorą m.in. emeryci i renciści, którzy mają pomysł na biznes, nierzadko wynikający z ich pasji. Teraz mają szansę przyjąć nasze wsparcie i zamienić swoje hobby w profesjonalną działalność.

Unijne dotacje dla przedsiębiorców młodych duchem

Dzięki dofinansowaniu z Funduszy Europejskich uczestnicy projektu mogą otrzymać łącznie nawet 48 tys. zł bezzwrotnego wsparcia finansowego. – Najpierw dostaje się jednorazową dotację w kwocie do 26 tys. złotych. Pieniądze są na zakup sprzętu, który jest potrzebny do prowadzenia działalności. To może być samochód, komputer, różnego rodzaju urządzenia specjalistyczne. Oprócz tego, przez okres od 6 do 11 miesięcy, uczestnik może otrzymać miesięcznie 2 tys. złotych jako wsparcie pomostowe, aby w pierwszym roku ułatwić utrzymanie firmy. Jeden z ważniejszych obowiązków, aby wsparcie było bezzwrotne to taki, że firma musi funkcjonować minimum 12 miesięcy i jeden dzień – wyjaśnia dr Rafał Jaros, kierownik projektu – Oczywiście staramy się, aby każdy przedsiębiorca prowadził ją jak najdłużej i by zapewniata źródło dochodu dla poszczególnych osób i ich rodzin przez długie lata.

Życie zaczyna się po pięćdziesiątce

Uczestnicy każdej z trzech edycji projektu „Firma 50+” udowadniają, że przekroczenie pewnego wieku wcale nie musi oznaczać konieczności wycofania się z aktywnego życia. – Przekrój wśród zgłaszających się do nas osób jest naprawdę duży. Zazwyczaj są to osoby w wieku około 70. lat albo te, które przed chwilą ukończyły 50. rok życia. Właśnie te w wieku około 70. lat mają już za sobą okres wychowywania dzieci i wnuków. Nagle w ich życiu znajduje się jakaś pustka, więc robią coś jako hobby i czasami za namową najbliższych, zbierają się na odwagę, żeby się do nas zgłosić – opowiada Joanna Janiec i wyjaśnia,

jak wyglądała droga, którą przeszli uczestnicy projektu – Po złożeniu formularza rekrutacyjnego uczestnik umawiany był na spotkanie z doradcą zawodowym. To taka około godzinna rozmowa na temat zainteresowań, umiejętności, kompetencji, która pozwoliła nam określić stopień gotowości do prowadzenia własnej firmy. Nie wymagaliśmy od uczestników żadnego wkładu finansowego ani materialnego. Dla nas najważniejszy był ich pomysł, zapał i chęć do pracy nad jego realizacją.

Szkolą, radzą, dofinansowują

Uczestnicy projektu skorzystali ze szkoleń dotyczących m.in. prawnych aspektów prowadzenia firmy, rozliczeń z Urzędem Skarbowym, ZUS-em, jak również zagadnień związanych z marketingiem. Największą popularnością cieszyły się szkolenia z opracowania biznes planu. Podczas indywidualnych spotkań z doradcami, każdy uczestnik mógł dopracować swój pomysł na działalność. Następnym krokiem było złożenie biznes planu. Jeżeli jego ocena była pozytywna, podpisywano umowę i uczestnicy rozpoczęli prowadzenie firmy. Wśród nowopowstałych znalazły się zarówno przedsiębiorstwa, które świadczą usługi remontowo-budowlane, usługi sprzątające, jak i zakłady kosmetyczne, fryzjerskie, florystyczne, a nawet ośrodki rekreacyjne. Wśród beneficjentów „Firma 50+” nie zabrakło również osób uzdolnionych artystycznie, które zajmują się np. rzeźbą, malarstwem czy fotografią.

Pierwszy biznes – sposób na drugą młodość

INSE śmiało sięga po środki finansowe, które pochodzą z EFS. Dlaczego? – Korzystanie z unijnych dotacji to bardzo dobry sposób na wspieranie takiego „lokalnego podwórka”. Jest wiele obszarów, w których można i warto działać, bo te zmiany są później obecne wszędzie i są widoczne dla każdego – wyjaśnia Joanna Janiec i dodaje – Mamy ogromną satysfakcję, kiedy widzimy, że osoby, które były wcześniej mało aktywne, nagle zyskują więcej energii życiowej i zaczynają działać. Nieraz dzwonią do nas i mówią, ile się zmieniło w ich życiu od tej pory. Jedną z takich osób jest pani Anna Pruszk, która dzięki udziałowi w projekcie otworzyła wymarzony zakład florystyczny. – Wiedza, którą uzyskałam podczas szkoleń, bardzo mi się przydaje. Korzystam z niej niemal każdego dnia. Dzięki dofinansowaniu kupiłam samochód, który jest mi wręcz niezbędny. Z nim mogę przyjmować zlecenia na wykonywanie dekoracji kościołów i sal weselnych w różnych miejscowościach – opowiada pani Anna – Wcześniej, ze względu na mój wiek,

"Wiedza, którą uzyskałam podczas szkoleń, bardzo mi się przydaje. Korzystam z niej niemal każdego dnia. Dzięki dofinansowaniu kupiłam samochód, który jest mi wręcz niezbędny. Z nim mogę przyjmować zlecenia na wykonywanie dekoracji kościołów i sal weselnych w różnych miejscowościach"

Anna Pruszk,
uczestniczka projektu

Masz pomysł na biznes?

Szukasz środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej?

Wejdź na stronę www.rpo.wup.lodz.pl i kliknij w "Weź udział w projekcie"

nie czułam się dość pewnie, aby zacząć działalność. Nie miałam też oszczędności, które pozwoliłyby mi na realizację mojego pomysłu na biznes. Teraz prowadzę własną firmę. Bardzo się cieszę, że są takie możliwości korzystania z dotacji.

Projekt: „Firma 50+ edycja III – wsparcie przedsiębiorczości osób powyżej 50 r.ż. z obszarów słabo zaludnionych województwa łódzkiego”

Realizator: Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych Sp. z o.o. – Sp.k. Fundacja Inicjatyw Regionalnych

www.firma.inse.pl

POMÓC TYM, KTÓRZY CHCĄ POMAGAĆ

O projekcie „OWES wsparcie rozwoju ES 2018-2020”

Skuteczna pomoc musi być dobrze zorganizowana i dostosowana do potrzeb. Wymaga to zaangażowania nie tylko ludzi, ale również pieniędzy. Z ich brakiem mierzy się wiele fundacji, stowarzyszeń i organizacji non-profit. W uzyskaniu niezależności finansowej pomaga m.in. Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS. Dzięki dofinansowaniu z Europejskiego Funduszu Społecznego, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej ma pod swoją pieczę już ponad 200 podmiotów z Łódzkiego.

W drodze do samodzielności

Centrum OPUS ułatwia działanie tym, którzy chcą zmieniać swoje otoczenie w lepsze, bardziej przyjazne miejsce. Od ponad 20 lat, pomaga innym podmiotom uzyskać dofinansowania na rozwój działalności. W końcu przyszedł czas, aby sami zaczerpnęli z unijnych dotacji, jednak nie zrobili tego z myślą o sobie. – W ramach projektu po pierwsze wspieramy grupy nieformalne, aby mogły założyć np. fundację, stowarzyszenie czy spółdzielnię. Po drugie pomagamy istniejącym już podmiotom ekonomii społecznej, wzmacniając ich potencjał. Wspieramy te podmioty w podejmowaniu działalności ekonomicznej, czyli w rozpoczęciu działalności odpłatnej lub gospodarczej. W ten sposób mogą uniezależnić swoje działania od środków otrzymywanych z zewnątrz – wyjaśnia Monika Hibner, koordynator projektu.

Od diagnozy do zdrowej organizacji

Działalność Centrum OPUS można porównać do bycia lekarzem dla organizacji pożytku publicznego. Każdy proces leczenia zaczyna się od badań i postawienia diagnozy. W Centrum

zajmują się tym doradcy kluczowi, którzy na podstawie rozmów i analizy danych ustalają indywidualny, dostosowany do potrzeb, plan działania. Jeśli pojawiają się bardziej złożone problemy, opiekunowie kierują podopiecznych do ekspertów z konkretnej dziedziny. – Dzięki środkom z EFS możemy angażować do projektu większą liczbę specjalistów. Ponadto, udaje nam się nasze usługi realizować w większości w terenie. To duża zaleta, ponieważ często dla organizacji z mniejszych miejscowości dojazd do Łodzi stanowi dużą barierę finansową i czasową – zauważa koordynator.

Radzą, uczą, inspirują

OWES wspiera swoich podopiecznych w niemal każdym aspekcie. – Bardzo często spotykamy podmioty, które np. nie mają świadomości, jak wygląda prowadzenie księgowości. Tam, gdzie potrzebne są zmiany w statucie czy podjęcie uchwał, zapewniamy porady prawne. Instytucjom, które są już na dalszym etapie, oferujemy doradztwo w zakresie promocji i marketingu. W podmiotach, którym przyznano dotacje na utworzenie miejsc pracy, nowo zatrudnionym zapewniamy wsparcie psychologa i specjalisty ds. reintegracji dla wzmocnienia motywacji

Z pomocą dofinansowania Koniczynka utworzyła Centrum Terapii ↗

do pracy – wymienia koordynator. W szerokim spektrum działań znalazły się także liczne szkolenia i wizyty studyjne. Te ostatnie cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem. – W maju przygotowaliśmy wyjazd do Poznania i Leszna, aby pokazać, jak funkcjonują tamtejsze podmioty ekonomii społecznej. Był to ogromny zastrzyk motywacji dla nowopowstałych organizacji i grup. Na własne oczy zobaczyli, że „to może się udać”. Co równie ważne, uczestnicy mieli okazję porozmawiać i zadać nurtujące ich pytania – opowiada pani Monika.

Rozwijać się dla dobra innych

Jednym z beneficjentów projektu jest Stowarzyszenie Koniczynka z Radomska, które od ośmiu lat zajmuje się wspieraniem dzieci i rodziców osób niepełnosprawnych. Do 2016 r. organizacja funkcjonowała jako grupa nieformalna. Dzięki pakietowi rozwojowemu udało się rozpocząć proces ekonomizacji. – W jego ramach oferujemy wsparcie doradcy rozwojowego, szkolenia, udział w wizycie studyjnej, a także wsparcie finansowe w kwocie do 5000 zł. Można je przeznaczyć np. na zakup laptopa i drukarki lub pierwsze działania promocyjne. Przez 10 miesięcy doradca rozwojowy zapewnia wsparcie w stworzeniu modelu biznesowego. Często zgłaszają się do nas grupy, które mają więcej pomysłów niż osób gotowych do działania. Najpierw skorzystali z pakietu, a później wystąpili o dotację na utworzenie miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – wyjaśnia Monika Hibner.

Nowe Centrum Terapii

Z pomocą dofinansowania Koniczynka utworzyła również Centrum Terapii, w którym funkcjonuje m.in. EEG, poradnia psychiatryczna i logopedyczna dla dzieci. Ponadto prowadzone są konsultacje i terapia psychologiczna, rehabilitacja, gimnastyka korekcyjna, hydroterapia, terapia ręki i muzykoterapia. Podopieczni mogą korzystać także z transportu dla osób z niepełnosprawnościami. – Przy wsparciu OPUS i unijnych funduszy nie tylko udało się nam uruchomić Centrum, wyposażyć je i zapewnić dostęp do specjalistów. W rezultacie zwiększyły się nasze przychody, bo jako placówka medyczna staliśmy się bardziej atrakcyjni. Nie mniej ważne jest, że mogliśmy zatrudnić osoby z niepełnosprawnościami. To, ile satysfakcji daje im ta praca, jak rozwijają się, jest dla nas ogromną wartością – podkreśla Katarzyna Chybała, prezes Stowarzyszenia – Teraz Koniczynka może świadczyć usługi, których brakuje na rynku i zapewnia je na naprawdę wysokim poziomie – zapewnia. Dzięki OPUS takich organizacji w Łódzkiem jest coraz więcej.

Projekt: „OWES wsparcie rozwoju ES 2018-2020”
Realizator: Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS”

www.opus.org.pl

AKADEMIA SMYKA – SZANSA (NIE TYLKO) DLA DZIECI

O projekcie „Aktywna Mama – Szczęśliwe Dziecko”

Pogodzenie pracy i opieki nad małym dzieckiem wymaga odpowiedniego wsparcia. W Gomunicach zapewnia je Akademia Smyka, czyli Dzienny Dom Opieki nad Dzieckiem do lat 3. Żłobek powstał dzięki determinacji Samorządu i wsparciu Funduszy Europejskich. Zajrzyjcie tam razem z nami i zobaczcie, co zmieniło się w życiu gomunickich rodzin, które skorzystały z projektu „Aktywna Mama – Szczęśliwe Dziecko”.

Od potrzeby do żłobka

Akademia Smyka powstała jako odpowiedź na potrzeby mieszkańców gminy Gomunice. – Wiele matek i babć zwracało się do nas z pomysłami na utworzenie żłobka. Przeglądając harmonogram naborów do konkursów o dotacje na stronie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego, postanowiliśmy porozmawiać na ten temat z mieszkańcami. Organizowaliśmy spotkania w sołectwach, szkołach i parafiach. Postanowiliśmy, że złożymy wniosek i stworzymy żłobek dla osiemnastorga dzieci – tak o genezie Akademii opowiada Paweł Olejniczak, wójt gminy Gomunice, który wyjaśnia – Po pierwsze mieliśmy już miejsce, po drugie mieliśmy pomysł, a po trzecie nie było rozsądnych argumentów, aby nie wykorzystać tej szansy, więc weszliśmy w ten projekt. Dzięki dofinansowaniu w wysokości blisko 587 tys. zł na

potrzeby żłobka przystosowano budynek przy Urzędzie Gminy, zatrudniono czterech opiekunów, zakupiono wyposażenie, zabawki i materiały edukacyjne dla dzieci. Rodzice maluchów nie musieli płacić za pobyt w placówce. Jedyńm kosztem była symboliczna dopłata do wyżywienia dzieci. Na tym jednak nie koniec!

Dla lepszego jutra dzieci i rodziców

Poza utworzeniem żłobka, dotacja pokryła koszty organizacji kursów i doradztwa zawodowego dla rodziców, którzy chcieli wrócić na rynek pracy. – Do udziału zgłosiły się m.in. mamy, którym umowa o pracę kończyła się w trakcie trwania urlopu macierzyńskiego. W efekcie po jego zakończeniu nie miały możliwości powrotu na wcześniejsze stanowisko. Szczególnie dla tych właśnie rodziców przygotowaliśmy szkolenia i spotkania

Paweł Olejniczak, wójt gminy Gomunice ↗

z doradcą zawodowym – wyjaśnia Monika Jurczyk, koordynator projektu. Jednocześnie zauważa, jak ważne jest zaangażowanie samorządów w tego typu działania – Bez wątplenia elementem zachęty do skorzystania z naszej oferty był fakt, że żłobek prowadziła jednostka samorządu terytorialnego. W okolicy funkcjonują też prywatne żłobki, jednak zdecydowanie większe zaufanie jest do takich placówek, które są nadzorowane przez organy publiczne. Projekt „Aktywna Mama – Szczęśliwe Dziecko” został zakończony i znajduje się obecnie w okresie trwałości. Dzięki temu z usług żłobka mogą korzystać również ci rodzice, którzy mają już pracę, ale nie mogliby jej kontynuować, gdyby nie pomoc w opiece nad dzieckiem.

Młodzi rodzice szkolą się i pracują

Z pełnego wachlarza możliwości, jakie zapewniał projekt, skorzystała m.in. pani Aneta Ryszka. Dowiedziała się o nim z przedszkola, do którego wówczas chodziła jej starsza córka. – Właśnie tam wyczytałam, że jest możliwość, aby dziecko poszło do żłobka, a ja na szkolenie. Mój syn miał wtedy półtora roku, a ja kwalifikowałam się, ponieważ byłam na urlopie wychowawczym – opowiada pani Aneta – Szkolenia umożliwiły mi podniesienie moich kwalifikacji zawodowych, co nie ukrywam, że bardzo się przydało. Praktycznie zaraz jak synek poszedł do żłobka, ja wróciłam na rynek pracy i zdobyłam zatrudnienie w branży związanej z ochroną środowiska. Zajmuję się sporządzaniem dokumentacji, czyli pracą typowo biurową. W projekcie wzięłam udział w szkoleniach z obsługi programów komputerowych i administracji. Dziś starsza córka pani Anety chodzi do szkoły, synek przeszedł ze żłobka do przedszkola, a ich mama dalej rozwija się zawodowo.

Gomunice – wzorowy Beneficjent

Samorząd w Gomunicach z unijnych dotacji korzysta od wielu lat. Paweł Olejniczak przyznaje, że sukces żłobka przerósł oczekiwania. – Na samym początku rzeczywiście nie było pełnej obsady, dlatego wypromowaliśmy nasz projekt na terenie całego powiatu. Jednak najlepszą reklamą są zadowoleni rodzice, dlatego z czasem przybyło chętnych. Dzisiaj wśród uczestników mamy tylko i wyłącznie osoby z naszej gminy – z satysfakcją przyznaje wójt i dodaje półżartem – Dziś nie musimy się już martwić o zapełnienie miejsc w Akademii, ale mamy nowe zmartwienie: musieliśmy stworzyć listę rezerwową, na której wciąż mamy kilkoro dzieci. Najlepiej byłoby powiększyć żłobek, a nie ma lepszej zachęty do działania i większej nagrody dla samorządowca, niż szczęśliwi mieszkańcy. Jeśli tylko będziemy mogli, na pewno podejmiemy się tego wyzwania. Najpierw musimy jednak zakończyć inne dofinansowane działania – podsumowuje Paweł Olejniczak. „Aktywna Mama – Szczęśliwe Dziecko” to jeden z dwunastu projektów, na który Gmina Gomunice pozyskała unijne dotacje. Nic dziwnego, że podczas uroczystego otwarcia żłobka pojawiły się pochwały dla przedsiębiorczego samorządu i nazwanie Gomunic wzorem dla innych gmin, a jak zapewnia wójt – Warto sięgać po unijne fundusze i wykorzystywać je dla dobra swoich mieszkańców.

Projekt: „Aktywna Mama – Szczęśliwe Dziecko”
Realizator: Gmina Gomunice

www.twojegomunice.pl

SUKCES ZAWODOWY W TWOICH RĘKACH

O kompetencjach i kwalifikacjach zawodowych

Właściciel firmy budowlanej nie oczekuje od swoich pracowników spełnienia tych samym kryteriów, co dyrektor szkoły od nauczycieli. W końcu każde stanowisko pracy wymaga posiadania innych kwalifikacji i kompetencji. Rozwijając je, wzmacniasz swoją pozycję na rynku pracy. Jak to zrobić? Korzystając z projektów dofinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego i Europejskiego Funduszu Społecznego.

Fundusze wspierają rozwój zawodowy

Rynek pracy stał się bardzo dynamiczny. Pracodawcy, którzy zatrudniają nowych pracowników, wymagają od nich innych umiejętności, niż jeszcze kilka lat temu przy obsadzaniu tego samego stanowiska. Dlatego podnoszenie kwalifikacji zawodowych i rozwijanie kompetencji staje się niezbędne, aby znaleźć i zachować satysfakcjonującą pracę. Jednak udział w kursach i szkoleniach wymaga zwykle zainwestowania nie tylko czasu, ale i pieniędzy. Dla osób, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej, są długotrwale bezrobotne lub zmagają się z różnego rodzaju niepełnosprawnościami, drzwi do kariery mogą wydawać się zamknięte. To właśnie im szczególnie łatwo wpaść w błędne koło. Nie mają pracy, bo brakuje im uprawnień. Nie mogą się rozwijać zawodowo, bo ich budżet nie domaga. Czy są zatem skazane na niepowodzenie? Na szczęście nie! W Łódzkiem jest wiele projektów, które oferują różnego rodzaju wsparcie związane z podnoszeniem kompetencji i kwalifikacji na rynku pracy. Część z nich jest skierowana również do osób pracujących i pracodawców. Dzięki unijnemu dofinansowaniu można z nich skorzystać zupełnie za darmo.

Kompetencje czy kwalifikacje?

Zwykle jako kompetencje i kwalifikacje rozumiemy dwie strony medalu zwanego „predyspozycje zawodowe”. To suma doświadczenia, wiedzy, umiejętności, ale również wrodzonych zdolności i podejmowanych decyzji. Z formalnego punktu widzenia, zarówno kompetencje, jak i kwalifikacje można zmierzyć, opisać i potwierdzić. Pozwala to precyzyjnie i przejrzyście określić profil osoby jako pracownika.

Kwalifikacje zawodowe to konkretne rezultaty nauki, czyli zdobytej wiedzy i umiejętności jej praktycznego zastosowania. Aby mówić o kwalifikacjach zawodowych, konieczne jest ich potwierdzenie za pomocą oficjalnie wystawionych dokumentów. Proces ten nazywamy certyfikacją. Mogą go przeprowadzić jedynie instytucje, które mają odpowiednie uprawnienia (np.: szkoły, uczelnie, stowarzyszenia zawodowe, okręgowe komisje egzaminacyjne, instytucje szkoleniowe i organy administracji publicznej). Podstawą do wydania zaświadczenia (certyfikatu) jest wynik walidacji, czyli procesu sprawdzania, czy dane kwalifikacje zostały osiągnięte. Ich opisowe przedstawienie stanowi cenne źródło informacji. Pracownikom pozwala to określić swoją pozycję na rynku pracy, a pracodawcom pomaga szybko znaleźć odpowiednią osobę na konkretne stanowisko. Możliwość potwierdzenia stopnia przygotowania do wykonywania określonych zadań stawia osiągnięcia uczących się w centrum uwagi. Kwalifikacje można odnieść do jednego z ośmiu poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji, a za jej pośrednictwem do Europejskiej Ramy Kwalifikacji. Ułatwia to porównywanie ich ze sobą zarówno na krajowym, jak i międzynarodowym rynku pracy.

Kompetencje zawodowe to również zestaw efektów nauki. Tym, co odróżnia je od kwalifikacji jest fakt, że zwykle nie wymagają potwierdzenia w formie oficjalnych dokumentów. Przy kompetencjach znika konieczność przeprowadzenia procesu walidacji i certyfikacji. Wspólna dla obu jest konieczność określenia efektów. Opis kompetencji powinien zawierać jasno określone warunki, które spełnia dana osoba. Przedstawieniu ich służy wyczerpująca informacja o zakresie i standardzie uczenia, jego efektach oraz kryteriach i metodzie sprawdzenia posiadania kompetencji.

PRZYKŁADY INSTYTUCJI, KTÓRE PRZEPROWADZAJĄ PROCES WALIDACJI I CERTYFIKACJI DLA RÓŻNYCH KWALIFIKACJI:

NAZWA KWALIFIKACJI	INSTYTUCJA WALIDUJĄCA	INSTYTUCJA CERTYFIKUJĄCA
Kwalifikacje ze szkolnictwa zawodowego	Okręgowe Komisje Egzaminacyjne	Okręgowe Komisje Egzaminacyjne
Kwalifikacje rzemieślnicze	Komisje egzaminacyjne przy izbach rzemieślniczych	Izby rzemieślnicze
Licencje lotnicze	Urząd Lotnictwa Cywilnego	Urząd Lotnictwa Cywilnego
Uprawnienia budowlane	Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa	Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

Jesteś bezrobotny? Możesz to zmienić!

Jeśli zdecydujesz się na udział w projekcie realizowanym w ramach RPO WŁ, w pierwszej kolejności potrzebna będzie analiza Twojej sytuacji życiowej i określenie obecnych predyspozycji. Na tej podstawie zostanie opracowany indywidualny plan działania, który będzie zawierał kolejne kroki prowadzące do poprawy Twojej sytuacji na rynku pracy. Być może najlepszą formą aktywizacji zawodowej będzie podniesienie Twoich kwalifikacji. Wśród działań, które mogą zostać zaproponowane, znajdziesz szkolenia i kursy, a dla uzupełnienia doświadczenia zawodowego także staże. Po ich ukończeniu będzie Ci łatwiej znaleźć zatrudnienie.

Szkoł się i swoich pracowników

W szkoleniach dla firm funkcjonuje specjalny system finansowania, tzw. system popytowy. Oznacza to, że jako przedsiębiorca możesz samodzielnie określić potrzeby, wybrać instytucję i pozyskać unijne środki na sfinansowanie usługi. System składa się z dwóch elementów: Bazy Usług Rozwojowych i Podmiotowego Systemu Finansowania. Baza Usług Rozwojowych (BUR) została stworzona przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP). To ogólnie dostępna baza internetowa (www.uslugirozwojowe.parp.gov.pl), która zawiera listę instytucji szkoleniowych i oferowanych przez nie kursów. Zarejestrowane podmioty mają uprawnienia do realizacji współfinansowanych projektów. Ponadto znajdziesz tam kontakty do innych podmiotów szkoleniowych, które mają doświadczenie i kompetencje do prowadzenia usług rozwojowych dla przedsiębiorców. Podmiotowy System Finansowania ułatwia znalezienie lub uzyskanie dotacji na doskonalenie pracowników Twojej firmy. Aby z niego skorzystać, w pierwszej kolejności zastanów się nad tym, jakie potrzeby szkoleniowe ma Twoja firma, a następnie zgłoś się do Centrum Obsługi Przedsiębiorcy w Łodzi. Za jego pośrednictwem będziesz mógł uzyskać bony, refundację kosztów itp. Aby poznać zasady i formy dofinansowania na szkolenia dla Ciebie i Twoich pracowników, zajrzyj na stronę internetową www.rpo.lodzkie.pl i www.cop.lodzkie.pl.

Korzystaj z unijnych dotacji na podnoszenie kwalifikacji

Projekty szkoleniowe dofinansowane ze środków unijnych mogą dotyczyć, w szczególności trzech obszarów:

- szkolenia podnoszące kompetencje językowe i informatyczne;
- kursy kwalifikacyjne i zawodowe;
- wspieranie funkcjonowania szkół dla dorosłych, centrów kształcenia ustawicznego i innych instytucji, które pomagają osobom dorosłym uzyskać lub podnieść wykształcenie.

W takim przypadku nie występujesz bezpośrednio o dotację. Wnioski o środki unijne składają instytucje szkoleniowe lub podmioty działające w obszarze kształcenia ustawicznego. Po uzyskaniu dofinansowania kierują swoją ofertę do osób, które chcą uzyskać, podnieść, zmienić lub uzupełnić swoje kwalifikacje. Właśnie wtedy możesz zostać uczestnikiem takiego projektu. Poza ogólnymi programami możesz znaleźć także specjalistyczne działania w wybranych dziedzinach lub dla konkretnych grup zawodowych.

Gdzie szukać projektów?

Skontaktuj się ze swoim powiatowym urzędem pracy (jeśli jesteś zarejestrowanym bezrobotnym) lub odwiedź stronę internetową WUP w Łodzi: www.rpo.wup.lodz.pl, gdzie znajdziesz zakładkę „Weź udział w projekcie”. Klikając w nią, zobaczysz listę, na której dwie pozycje zajmują szkolenia i staże. Przy każdym projekcie podano kryteria i terminy naborów, zakres pomocy oraz dane kontaktowe do jego realizatorów. Pamiętaj, aby zawsze upewnić się, że projekt, do którego chcesz przystąpić, jest skierowany do Ciebie. Każdy z nich będzie

zawierał warunki, które trzeba spełniać, aby dotychczas do grona uczestników. Aby wziąć udział w wybranym działaniu, należy wypełnić wniosek, a następnie złożyć go we wskazanym czasie i miejscu. Po zakończeniu terminu naboru realizatorzy dokonują analizy i oceny wniosków. Na tej podstawie przygotowują listę zakwalifikowanych osób i kontaktują się z nimi. Chcesz znaleźć się wśród nich? Wejdź na naszą stronę i dowiedz się więcej! Wciąż pojawiają się nowe projekty, które pomogą Ci zmienić Twoją sytuację zawodową. W przypadku problemów ze znalezieniem projektu możesz skontaktować się z Punktem Informacyjnym Funduszy Europejskich.

CHCESZ WIEDZIEĆ WIĘCEJ? CZEKAMY NA CIEBIE!

Punkt Informacyjny EFS

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
ul. Wólczańska 49 (pok. 1.03 i 1.04)
90-608 Łódź

Godziny pracy: pon.– pt.: 08:00-16:00

Telefon: (42) 638 91 30/39

Fax: (42) 636 77 97

e-mail: power@wup.lodz.pl

Punkt Konsultacyjny Centrum Obsługi Przedsiębiorcy

ul. Moniuszki 7/9,
90-101 Łódź

Godziny pracy: pon.: 8:00-18:00, wt.– pt: 08:00-16:00

Telefon: 42 230 15 55/56

e-mail: info@cop.lodzkie.pl

PRACA DROGĄ DO SAMODZIELNOŚCI

O różnych formach pomocy społecznej

Niewiele osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jest aktywnych zawodowo, co może być spowodowane niskim wykształceniem, brakiem kwalifikacji zawodowych, ale również z trudnościami w nawiązywaniu i utrzymywaniu relacji z innymi. Z tej grupy pracę najczęściej znajdują osoby z doświadczeniem zawodowym lub lekkim stopniem niepełnosprawności. Są jednak miejsca, gdzie marzenia o podjęciu zatrudnienia stają się rzeczywistością.

Po pierwsze pomoc społeczna

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny doświadczające sytuacji kryzysowych, które nie radzą sobie z życiowymi przeszkodami. Jednym z podstawowych celów jej działalności jest wzmocnienie lub odzyskanie przez osoby wykluczone zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie. Jest to możliwe dzięki zwiększeniu ich samodzielności, a najskuteczniejszą metodą stanowi pomoc w poszukiwaniu zatrudnienia. Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi w ramach ogłaszanych konkursów wspiera tworzenie i funkcjonowanie placówek, które nie są typowymi zakładami pracy i nie prowadzą działalności gospodarczej. Ich pracownicy mobilizują ludzi objętych opieką do podejmowania nowych działań. Wyróżniamy wśród nich centra i kluby integracji społecznej (CIS i KIS), a także zakłady aktywności zawodowej (ZAZ) i warsztaty terapii zajęciowej (WTZ). Placówki te pomagają w zdobyciu kwalifikacji, przełamaniu barier psychologicznych czy też w bezpiecznym wyjściu z tzw. życiowych zakrętów.

Pomocna dłoń

Centra integracji społecznej (CIS) uczą samodzielnego poruszania się po rynku pracy. Osoby, które chcą uczestniczyć w takich zajęciach, muszą złożyć wniosek w ośrodku pomocy społecznej. Po zdiagnozowaniu u nich trudnej sytuacji życiowej są kierowane do CIS. Biorą tam udział w zajęciach edukacyjnych, takich jak warsztaty przyuczające do pracy w zawodzie, lekcje przedsiębiorczości, czy kursy zawodowe, za które otrzymują świadczenie integracyjne w wysokości zasiłku dla bezrobotnych. Kluby integracji społecznej (KIS) pomagają organizować się ludziom w grupy oraz wspólnie podejmować przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej. Osoby wykluczone zawierają tam kontrakt socjalny, czyli umowę, w ramach której zobowiązują się podejmować działania zmierzające do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej. W KIS opracowuje się również Indywidualne Plany Pomocy. Uczestnictwo w KIS oraz CIS jest dobrowolne i bezpłatne.

Niepełnosprawni w pracy

Warsztaty terapii zajęciowej (WTZ) kierują swoje usługi do osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, które mają wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej zawarte w orzeczeniu. Uczestnik na zajęciach rozwija umiejętności codziennego funkcjonowania, zaradności osobistej, tym samym przygotowuje się do życia w społeczeństwie. Kolejnym ogniwem są zakłady aktywności zawodowej (ZAZ), które stanowią pomost łączący WTZ i otwarty rynek pracy. Zatrudniają osoby zagrożone wykluczeniem, niepełnosprawne ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,

u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną ZAZ przygotowuje je do niezależnego i aktywnego życia.

Jesteśmy potrzebni

Jak ważna jest praca dla osoby niepełnosprawnej, przypomina Edyta Głos, kierownik Zakładu Aktywności Zawodowej Stowarzyszenia Wsparcie Społeczne „Ja-Ty-My”: Nasi pracownicy sami często mówią o tym, jak dużo daje im praca w ZAZ – to nie tylko źródło dodatkowego dochodu, ale także miejsce które pozwala im rozwinąć skrzydła, poznać swoje możliwości i podnieść poczucie własnej wartości, a przy tym poznać nowych przyjaciół. Stowarzyszenie „Ja-Ty-My” prowadzi w Łowiczu Zakład Aktywności Zawodowej, którego wizytówką jest restauracja "Kulinarne Mosty". Zatrudnionych jest tam 20 osób z niepełnosprawnościami. Pracują w restauracji pod okiem instruktorów kucharzy, mogą korzystać również z usług psychologa, rehabilitanta i pośrednika pracy. Edyta Głos wspomina: Początki nie należały do najłatwiejszych, pojawiało się wiele pytań ze strony podopiecznych: czy to aby na pewno miejsce dla mnie? Czy ja ze swoją chorobą dam radę? Co w zasadzie mogę robić na kuchni mając nie sprawne nogi i ręce? Każdy dzień był nowym wyzwaniem i przynosił nieznaną dotąd zadania. Bardzo szybko okazało się, że każdy odnalazł własne miejsce w naszej restauracji, osoby niewidome doskonale radzą sobie w sekcji zmywającej, osoby z porażeniem czterokończynowym polerują naczynia i obierają warzywa, jeszcze inni odnaleźli swoje miejsce przy przygotowywaniu posiłków, a część odkrywa w sobie powołanie do bycia kelnerem lub kasjerem. Podobny profil działalności znajdziemy w Łodzi, gdzie Towarzystwo Przyjaciół Niepełnosprawnych prowadzi Zakład Aktywności Zawodowej "Zdrowa Kuchnia". Jest to jedno z miejsc, gdzie stworzono odpowiednie warunki, by osoby z niepełnosprawnościami mogły znaleźć swoje miejsce w społeczeństwie. ZAZ "Zdrowa Kuchnia" prowadzi usługi gastronomiczne, obsługuje placówki służby zdrowia oraz pomocy społecznej, organizuje również przyjęcia okolicznościowe, spotkania oraz konferencje.

Kolejnym ciekawym pomysłem są Warsztaty Terapii Zajęciowej „Słysz Serce” prowadzone przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Pomocy w Łodzi. Ich uczestnicy mają możliwość nabywania umiejętności niezbędnych do codziennego i samodzielnego funkcjonowania. Uczestniczą między innymi w zajęciach z zakresu gospodarstwa domowego, kształtują sprawność dłoni w pracowni plastycznej, a także uczą się obsługi najczęściej spotykanych programów komputerowych.

Jak zdobyć dofinansowanie?

Dzięki funkcjonowaniu podmiotów integracji społecznej, gdzie prowadzi się zajęcia przygotowujące do powrotu

do życia społecznego i na rynek pracy, przy odpowiednim zaangażowaniu samych zainteresowanych, wiele osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ma szansę stać się pełnoprawnymi członkami społeczeństwa. Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi ogłasza nabory wniosków o dofinansowanie w ramach aktywizacji społecznej i zawodowej RPO WŁ na lata 2014-2020.

Więcej informacji na temat aktualnych konkursów oraz oferowanego wsparcia znajdziecie na stronie www.rpo.wup.lodz.pl.

RYNEK PRACY W ŁÓDZKIEM POD LUPĄ

Analiza raportu „Warunki pracy i jakość miejsc pracy w województwie łódzkim”

Coraz więcej osób w Łódzkiem stawia na własny biznes, a stopa bezrobocia systematycznie spada. Dynamicznie rozwija się sytuacja firm w najbardziej obiecujących dla naszego regionu branżach. Jednak dobrym zmianom na rynku pracy w województwie łódzkim towarzyszą również poważne wyzwania. Przyjrzymy się im razem z Katarzyną Pawlatą z Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi.

Więcej firm, nie dość zatrudnionych

Sytuacja na rynku pracy w Łódzkiem prezentuje się w ostatnim czasie coraz korzystniej. Widocznym tego wskaźnikiem jest wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych – o 10% w ciągu ostatnich ośmiu lat. Przed dwoma laty pracodawcy na terenie naszego województwa działali przede wszystkim w trzech branżach: handel i naprawy (26%), przemysł (12%) oraz budownictwo (10%). Łączny udział tych branż w ogólnej liczbie działających firm stopniowo maleje; rośnie za to odsetek przedsiębiorstw świadczących działalność profesjonalną, naukową i techniczną. Większość firm w regionie to tzw. mikropodmioty, zatrudniające do 9 pracowników. Niezależnie jednak od wielkości zatrudnienia, pracodawcy muszą coraz częściej radzić sobie z brakami kadrowymi. – Firmy w naszym regionie mają rosnące problemy z dostępem do odpowiednio wykwalifikowanych pracowników. Przyczyny takiego stanu rzeczy zwykle się tradycyjnie upatrywać w niskim poziomie oferowanych wynagrodzeń. To niezaprzeczalna prawda – ale też niecała. Decyzja o przyjęciu danej propozycji pracy jest wynikiem złożonej oceny, dokonywanej także w innych wymiarach, niż ten czysto finansowy. A zatem dla lepszego poznania i zrozumienia przyczyn trudności pracodawców z obsadzaniem określonych stanowisk pracy należało przeprowadzić szerokie badania oparte o zróżnicowany materiał empiryczny. Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi zleciło realizację takich kompleksowych badań. Oparto je na pomysły zastosowanym już wcześniej w badaniu warunków pracy prowadzonym przez Eurofound na terenie Unii Europejskiej. Oczywiście posłużenie się analogiczną procedurą stworzyło ciekawe pole do porównań uzyskanych wyników – wyjaśnia Katarzyna Pawłata i dodaje – w rezultacie powstał raport zatytułowany „Warunki pracy i jakość miejsc pracy w województwie łódzkim”. Chcemy, aby wnioski w nim zawarte stały się bodźcem do wprowadzania w województwie łódzkim pozytywnych zmian.

Poznać warunki, podnieść jakość

Dla potrzeb przeprowadzonego badania, jakość miejsc pracy oceniana była w siedmiu wymiarach; były to: fizyczne środowisko, intensywność, czas pracy, środowisko społeczne, umiejętności i decyzyjność, perspektywy, zarobki. Uzyskane wyniki potwierdziły, że na lepsze fizyczne środowisko pracy w naszym województwie mogą liczyć ci, którzy mają wyższe wykształcenie. Poziom uzyskanego wykształcenia nie chroni jednak przed szkodliwymi czynnikami, bo w ponad 60% badanych stanowisk występuje ryzyko związane z ergonomią (np. pozycja siedząca, powtarzalność ruchów). Hałas, wysokie bądź niskie temperatury lub kontakt ze szkodliwymi substancjami dotyczą blisko 40% stanowisk. – Do pracy w Łódzkiem może zniechęcać fakt, że osoby z wykształceniem wyższym i średnim ogólnokształcącym

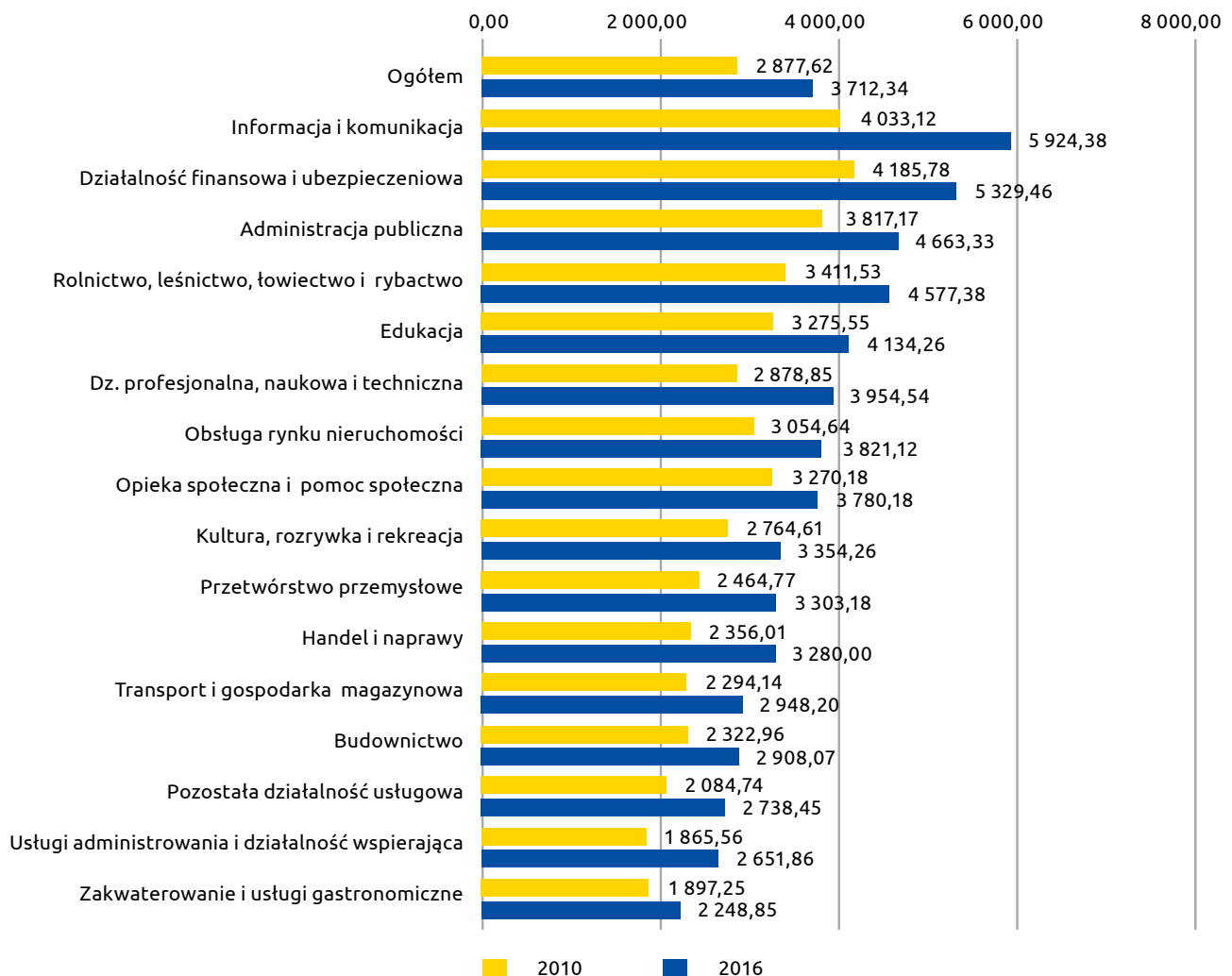
pracują zwykle intensywniej od swoich kolegów wykonujących porównywalne zawody w innych regionach kraju. Pod tym kątem wypadamy gorzej niż sąsiadujące z nami Mazowieckie (wskaźnik tempa i intensywności pracy w Łódzkiem przyjmuje wartość 34 punktów, wobec 27 punktów uzyskanych ogółem przez Polskę w badaniu Eurofound). Na wartość wskaźnika tempa pracy wpływają m.in. bezpośrednie wymagania osób innych niż pracownicy, ilościowe plany produkcyjne i kontrole przełożonych. Analizy dokonane w tym zakresie pokazały, że blisko połowa badanych przez większość czasu swej pracy znajdowała się w sytuacjach powodujących niepokój emocjonalny – zauważa Katarzyna Pawłata – Zdecydowanie lepiej przedstawia się deklarowany poziom zadowolenia pod względem godzin pracy, bo blisko 80% badanych uważa, że są one dobrze dopasowane do ich życia osobistego – dodaje nasza rozmówczyni.

Wynagrodzenia rosną, ale oczekiwania też

Średnie wynagrodzenie w Łódzkiem wciąż rośnie; nie tylko w liczbach bezwzględnych, lecz także w relacji do średniej wartości ogólnopolskiej (w 2005 r. stanowiło ono 87% wynagrodzenia w kraju, a w 2016 r. już 92%). Jednak z subiektywnych ocen uczestników badania wynika, że zarobki w naszym regionie nie są satysfakcjonujące. Negatywnie postrzegane są również możliwości awansu, rozwoju zawodowego, poziom stresu, a także możliwość godzenia życia zawodowego z życiem prywatnym. Najwyżej oceniono czas i bezpieczeństwo fizyczne pracy, odległość od miejsca zamieszkania, stosunki z szefem/osobą nadzorującą oraz bezpieczeństwo zatrudnienia. – Zbiorcza analiza wyników badania pokazuje, że ogólnie najmniej zadowolone ze stworzonych im warunków pracy są osoby zatrudnione w przemyśle (robotnicy przemysłowi, operatorzy maszyn i urządzeń), a także w działalności związanej z gastronomią i zakwaterowaniem. Nisko oceniają je też pracownicy biurowi, handlu i usług – wymienia K. Pawłata – Jeśli chodzi o wskaźniki obiektywne, czyli indeksy, spośród wszystkich aspektów największy wpływ na ogólne zadowolenie z pracy ma wskaźnik środowiska społecznego, umiejętności i decyzyjność, czas pracy, wskaźnik perspektyw, a także zarobki powyżej 2700 zł. W tym przypadku fizyczne środowisko pracy nie ma wpływu na zadowolenie.

Duża rotacja – „zło konieczne” czy strategia?

Raport nie tylko wskazuje na pozytywne zmiany, jakie zaszły w województwie łódzkim, ale unaocznia obszary, w których pozostało jeszcze wiele do zrobienia. Z pewnością należą do nich podejście pracodawców i mentalność pracowników. Znależenie osób chętnych do podjęcia zatrudnienia, a zarazem posiadających odpowiednie kwalifikacje, przysparza wiele trudności. – Wynika to nie tylko z nieodpowiedniego

przygotowania do pracy zawodowej, ale również z migracji zasobów pracy do innych województw lub za granicę. Według opinii pracodawców potencjalnym pracownikom brakuje motywacji, prezentują też wygórowane oczekiwania względem wynagrodzenia i warunków pracy – wyjaśnia Katarzyna Pawlata. Problem wakatów często jest rozwiązywany przez zatrudnianie przyjezdnych z wschodniej granicy. – Według mieszkańców naszego regionu praktyka ta skutkuje utrzymywaniem się niskich, niezadowolających stawek wynagrodzeń – dodaje nasza rozmówczyni – Równie popularne są głosy, iż mimo realnych trudności z pozyskaniem dobrych pracowników, pracodawcy nie doceniają tych, których udało się już znaleźć: nie dbają o godziwe warunki pracy i nie inwestują w podnoszenie kwalifikacji. Ekspertki zauważają, że zarządzający przedsiębiorstwami przystosowują się do dużej rotacji zatrudnienia. Często przyjmuje to charakter strategii biznesowej, w której działalność firm opiera się o pracę młodych i niedoświadczonych osób.

Pora na wnioski! Pora na zmiany!

Z wyników badań omówionych w przedstawionym tu raporcie wynika, że w naszym województwie potrzeba zmian w kulturze pracy. W tym celu warto zaproponować konkretne działania dla dwóch segmentów, tj. dla kadry zarządzającej w przedsiębiorstwach oraz dla samorządów. Wdrożenie takich działań powinno pozytywnie wpłynąć na podejście firm do ich pracowników. – Najważniejsze jest uświadomienie pracodawcom, że zapewnienie godziwych warunków ich załogom ma istotny wpływ na sferę motywacji, a co za tym idzie

– przekłada się na uzyskiwane wyniki finansowe. Istotne jest wskazywanie na rolę środowiska, w jakim wykonywana jest praca. Decyduje ono bezpośrednio o jej jakości i przekłada się na poziom przywiązania pracownika do miejsca zatrudnienia. W przypadku władz samorządowych coraz potrzebniejsze staje się prowadzenie rozmów na temat warunków pracy z szerokim ujęciem – podkreśla Katarzyna Pawlata – Poprawa obecnego stanu rzeczy wymaga kompleksowych działań, w które zaangażują się zarówno przedsiębiorcy, jak i samorządowcy. Wypełnieniu tak zarysowanych postulatów służy m.in. realizacja projektów współfinansowanych ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego. W jego ramach można pozyskać unijne dotacje np. na podniesienie kwalifikacji swoich i pracowników, utworzenie nowych miejsc pracy i poprawę atrakcyjności już istniejących.

Chcesz podnieść swoje kwalifikacje i znaleźć dobrą pracę?
Chcesz poprawić warunki w Twojej firmie?
Myślisz o szkoleniach dla swoich pracowników?

Wejź na: www.rpo.lodzkie.pl
www.rpo.wup.lodz.pl

Zobacz, jak Fundusze Europejskie zmieniają rynek pracy w Łódzkiem!

CZAS NA ZMIANY, CZAS NA PROJEKT!

Lista wybranych projektów w ramach RPO WŁ

Stale zachęcamy do udziału w projektach, dzięki którym życie mieszkańców naszego województwa zmienia się na lepsze. Jesteśmy też po to, aby ułatwić zgłoszenie się do nich. Dlatego też przedstawiamy listę wybranych przedsięwzięć, które uzyskały dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. W celu uzyskania szczegółowych informacji prosimy o kontakt z ich realizatorami, ponieważ terminy i zakres wsparcia mogą ulec zmianie. Pełen wykaz projektów jest dostępny na stronie: www.rpo.wup.lodz.pl w dziale: 'Weź udział w projekcie'.

Realizator	Wsparcie	Obszar realizacji	Dla kogo projekt?	Dane kontaktowe
SZKOLENIA I STAŻE DLA OSÓB PO 29 ROKU ŻYCIA (AKTYWIZACJA ZAWODOWA)				
PROJEKT: AKTYWIZATOR KARIERY REKRUTACJA: PAŹDZIERNIK 2019 – LUTY 2020				
STOWARZYSZENIE PROREW	identyfikacja potrzeb wraz z opracowaniem/aktualizacją IPD, indywidualne poradnictwo zawodowe w formie jobcoachingu, szkolenia zawodowe, zatrudnienie subsydiowane, staże i pośrednictwo pracy	województwo łódzkie	dla osób w wieku 30 lat i więcej, pozostających bez pracy, z czego min. 30% (18 osób) na terenie miast średnich, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj.: w wieku 50 lat i więcej, długotrwale bezrobotni, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, o niskich kwalifikacjach	Kielce, ul. Kasztanowa 12/15 e-mail: stowarzyszenie.prorew@gmail.com www.stowarzyszenie.prorew.pl
PROJEKT: NOWY ZAWÓD – NOWA PRACA REKRUTACJA: LISTOPAD – GRUDZIEŃ 2019, MAJ – CZERWIEC 2020				
MIASTO ŁÓDŹ/ URZĄD MIASTA ŁÓDZI	identyfikacja potrzeb i doradztwo zawodowe, kursy zawodowe, praktyki i zatrudnienie subsydiowane	gmina Łódź, powiat Łódź	dla kobiet w wieku 30 lat i więcej, pozostających bez pracy (bezrobotne i bierne zawodowo), w tym znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj.: kobiety w wieku 50 lat i więcej, długotrwale bezrobotne, z niepełnosprawnościami, o niskich kwalifikacjach	Łódź, ul. Piotrkowska 104 tel. 42 638 44 44 e-mail: lckm@uml.lodz.pl www.uml.lodz.pl
PROJEKT: JEST PRACA! PROGRAM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ MIESZKAŃCÓW WOJ. ŁÓDZKIEGO PO 29. ROKU ŻYCIA REKRUTACJA: STYCZEŃ – LUTY 2020, GRUDZIEŃ 2020 – STYCZEŃ 2021				
„WIEDZA” WOJEWÓDZKI OŚRODEK KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I JĘZYKÓW OB-CYCH GRAŻYNA KLIMCZAK	identyfikacja potrzeb wraz z opracowaniem/aktualizacją IPD, indywidualne poradnictwo zawodowe w formie jobcoachingu, szkolenia zawodowe, zatrudnienie subsydiowane, staże i pośrednictwo pracy	województwo łódzkie	dla osób 30 lat i więcej, które pozostają bez pracy (bezrobotne i bierne zawodowo), znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy: osoby w wieku 50+, długotrwale bezrobotne, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, o niskich kwalifikacjach (w tym 60 to osoby bierne zawodowo i 20 to bezrobotni, 48 to osoby 50+, 24 to zamieszkujący w miastach średnich woj. łódzkiego, zgodnie z „Delimitacją Miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze”, 48 to osoby zamieszkujące na terenie powiatów, w których wysokość stopy bezrobocia jest wyższa niż dla całego województwa)	Łódź, ul. Legionów 2 tel. 42 636 14 54 e-mail: wiedza_lodz@op.pl www.wiedza.lodz.pl

Realizator	Wsparcie	Obszar realizacji	Dla kogo projekt?	Dane kontaktowe
PROJEKT: PLAN ZMIAN REKRUTACJA: I EDYCJA - PAŹDZIERNIK 2019; II EDYCJA - MARZEC – KWIECIEŃ 2020; III EDYCJA - SIERPIEŃ – WRZESIEŃ 2020				
STUDIUM NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII SZKOLENIOWO-WDROŻENIOWYCH SP. Z O. O.	identyfikacja potrzeb opracowanie IPD, poradnictwo grupowe – warsztat aktywizacji zawodowej, kurs kierowcy zawodowego (kurs prawa jazdy kat. C i C+E oraz KWP), księgowy, kwalifikacji zawodowej opiekuna medycznego, szkolenia otwarte zgodne z IPD, pośrednictwo pracy, staże i subsydiowane zatrudnienie	województwo łódzkie	dla osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy (bezrobotni lub bierne zawodowo), które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj.: osoby 50+, długotrwale bezrobotne, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, o niskich kwalifikacjach	Łódź, ul. Pomorska 40 tel. 42 630 31 93 e-mail: studiumnt@studiumnt.pl www.studiumnt.pl
SZKOLENIA I STAŻE DLA OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM (AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA)				
PROJEKT: AKTYWIZACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA W GMINIE CZERNIEWICE REKRUTACJA: STYCZEŃ 2020				
GMINA CZERNIEWICE/ GOPS	identyfikacja potrzeb opracowanie IPD, poradnictwo grupowe – warsztat aktywizacji zawodowej, kurs kierowcy zawodowego (kurs prawa jazdy kat. C i C+E oraz KWP), księgowy, kwalifikacji zawodowej opiekuna medycznego, szkolenia otwarte zgodne z IPD, pośrednictwo pracy, staże i subsydiowane zatrudnienie	gmina Czerniewice	dla osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy (bezrobotni lub bierne zawodowo), które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj.: osoby 50+, długotrwale bezrobotne, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, o niskich kwalifikacjach	Łódź, ul. Pomorska 40 tel. 42 630 31 93 e-mail: studiumnt@studiumnt.pl www.studiumnt.pl
PROJEKT: DROGA DO PRZEMIANY REKRUTACJA: II EDYCJA - 1 PAŹDZIERNIKA – 30 PAŹDZIERNIKA 2020, III EDYCJA - 1 PAŹDZIERNIKA – 30 PAŹDZIERNIKA 2021				
MIASTO PABIANICE, MIEJSKIE CENTRUM POMOCY SPOŁECZNEJ W PABIANICACH	poradnictwo specjalistyczne (prawnik, psycholog, terapeuta uzależnień), warsztaty kompetencji społecznych (trening ekonomiczny, z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych, promujący zdrowie), wyjazdowe warsztaty motywacyjno-edukacyjne, kurs komputerowy i prawa jazdy kat. B, szkolenia i staże zawodowe	miasto Pabianice	dla osób w wieku 18-64 lata, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP, które w pierwszej kolejności wymagają aktywizacji społecznej, korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem, a do aktywizacji zawodowej niezbędne jest im w pierwszej kolejności udzielenie wsparcia w zakresie integracji społecznej	Pabianice, ul. Partyzancka 31, tel. 42 215 89 35 e-mail: sekretariat.mcps@interia.pl www.mcps.pabianice.pl
PROJEKT: ŁÓDZKI KOMPAS WSPARCIA SPOŁECZNEGO I ZAWODOWEGO REKRUTACJA OTWARTA: PAŹDZIERNIK 2019 – MAJ 2021				
FUNDACJA SZANSA DLA NIEWIDOMYCH	coaching indywidualny, spotkania z tyflospecjalistą, zajęcia tyfloinformatyczne, warsztaty mobilności, autoprezentacji dla osób niewidomych i niedowidzących, poradnictwo prawne, zawodowe, pośrednictwo pracy, mentoring, szkolenia i staże zawodowe	miasto Łódź, powiaty: łódzki wschodni, kutnowski, łowicki, sieradzki, skierniewicki, tomaszowski	dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób bezrobotnych, które w pierwszej kolejności wymagają aktywizacji społecznej (50% uczestników stanowić będą osoby z niepełnosprawnością ze względu na wzrok)	Warszawa, ul. Chlubna 88, tel. 22 510 10 99, e-mail: szansa@szansadla niewidomych.org www.szansadlaniewidomych.org

Realizator	Wsparcie	Obszar realizacji	Dla kogo projekt?	Dane kontaktowe
DOTACJE NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ				
PROJEKT: CENTRUM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI REKRUTACJA: PAŹDZIERNIK 2019 – STYCZEŃ 2020				
CENTRUM DOSKONALENIA KADR EWA PERLIŃSKA	rozmowy z doradcą zawodowym w celu zbadania predyspozycji do samodzielnego założenia i prowadzenia działalności gospodarczej prowadzone na etapie rekrutacji do projektu, realizacja wsparcia szkoleniowo-doradczego, przyznanie wsparcia finansowego w postaci dotacji bezzwrotnych na rozpoczęcie działalności i/lub pomostowego	województwo łódzkie	dla osób w wieku 30 lat i więcej, pozostających bez pracy (bezrobotnych i biernych zawodowo), zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, zamieszkujących na terenie woj. łódzkiego, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj.: osoby w wieku 50 lat i więcej, długotrwale bezrobotni, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, o niskich kwalifikacjach oraz bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 lat nienależący do grup ww., stanowiący max. 20% grupy docelowej	Ujście, ul. Staszica 15 tel. 575 860 005 e-mail: p.barycza@eprojekty.info www.e-cdk.pl
PROJEKT: WŁASNY BIZNES SZANSĄ NA LEPSZĄ PRZYSZŁOŚĆ – EDYCJA III REKRUTACJA: 1 LISTOPADA 2019 – 28 LUTEGO 2020				
EUROPEJSKIE TOWARZYSTWO INICJATYW OBYWATELSKICH	wsparcie szkoleniowo-doradcze, dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej (23050 zł), finansowe wsparcie pomostowe	gmina Czerniewice	dla osób w wieku 30 lat i więcej, pozostających bez pracy (bezrobotne i bierne zawodowe), zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. spełniających jeden z poniższych warunków: osoby w wieku powyżej 50 r.ż., kobiety, osoby z niepełnosprawnością, długotrwale bezrobotni, o niskich kwalifikacjach, bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 lat, którzy nie należą do ww. grup	Toruń, ul. Sukiennicza 6/1, tel. 566 539 565 e-mail: etio@poczta.onet.pl
PROJEKT: OD ZERA DO MILIONERA III REKRUTACJA: STYCZEŃ – MARZEC 2020				
WYŻSZA SZKOŁA FINANSÓW I INFORMATYKI IM. PROF. J. CHECHLIŃSKIEGO	wsparcie szkoleniowo-doradcze, dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej (23050 zł), finansowe wsparcie pomostowe	województwo łódzkie	dla osób w wieku 30 lat i więcej, pozostających bez pracy (bezrobotne i bierne zawodowe), zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. spełniających jeden z warunków: osoby w wieku powyżej 50 r.ż., kobiety, osoby z niepełnosprawnością, długotrwale bezrobotni, o niskich kwalifikacjach, bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 lat, którzy nie należą do ww. grup	Łódź, ul. Wróblewskiego 18 lok. 801, tel. 42 639 91 10 e-mail: sekretariat@wsfi.pl www.wsfi.edu.pl
PROJEKT: START DO BIZNESU REKRUTACJA: LISTOPAD 2019 – SIERPIEŃ 2020				
MIĘDZY-NARODOWA FUNDACJA Kobiet	coaching indywidualny, spotkania z tyflospecjalistą, zajęcia tyfloinformatyczne, warsztaty mobilności, autoprezentacji dla osób niewidomych i niedowidzących, poradnictwo prawne, zawodowe, pośrednictwo pracy, mentoring, szkolenia i staże zawodowe	miasto Łódź, powiaty: łódzki wschodni, kutnowski, łowicki, sieradzki, skierniewicki, tomaszowski	dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób bezrobotnych, które w pierwszej kolejności wymagają aktywizacji społecznej (50% uczestników stanowić będą osoby z niepełnosprawnością ze względu na wzrok)	Warszawa, ul. Chlubna 88, tel. 22 510 10 99, e-mail: szansa@szansadlaniewidomych.org www.szansadlaniewidomych.org

Wersje dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
są dostępne na stronie internetowej:
www.rpo.wup.lodz.pl/wytwornia

Zmieniamy Łódźkie
z Funduszami Europejskimi

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W ŁODZI

Punkt Informacyjny EFS

90-608 Łódź, ul. Wólczańska 49
bud. B-pok. 1.03 i 1.04
tel. 42 638 91 30/39
e-mail: rpo@wup.lodz.pl
www.rpo.wup.lodz.pl

